

Vuosikertomus 1998

Joke®

Finnish Butter

VALIO
Edam

PUFFET™

VALIO
PIIMÄ

VALIO
VIILI

Valiojogurtti®

Tutteli®

Sisällysluettelo

Valio-konsernin viisivuotiskatsaus	4
Valio – maitoa moneen makuun	5
Valio-konsernin organisaatio	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Hallintoneuvosto, hallitus, tilintarkastaja	7
Hallituksen toimintakertomus	8
Konsernin tuloslaskelma	11
Konsernin tase	12
Konsernin rahoituslaskelma	14
Emoyhtiön tuloslaskelma	15
Emoyhtiön tase	16
Emoyhtiön rahoituslaskelma	18
Konsernin ja emoyhtiön liitetiedot	19
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	28
Tilintarkastuskertomus	29
Hallintoneuvoston lausunto	29
Maidonhankinta	30
Tuottajayhteydet	30
Tuotanto- ja tukipolitiikka	31
Tutkimus ja tuotekehitys	31
Valio Tuoretuotteet	32
Valio Juustot	34
Valio Ravintorasvat ja Jauheet	36
Valiojätelö	38
Valio Kotimaan myynti	40
Valio Oy:n omistajat	42
Valio-konserni ja omistajameijerit	42
Valio-konsernin osoitteita	43

Valio-konsernin viisivuotiskatsaus

	1998	1997	1996	1995	1994
Liikevaihto milj. mk	7 604,9	8 055,5	7 837,6	8 181,9	8 785,9
Kehitys %	-5,6	+2,8	-4,2	-6,9	-0,7
- Kotimaa milj. mk	5 293,2	5 570,7	5 866,5	6 583,4	6 575,6
Kehitys %	-5,0	-5,0	-10,9	+0,1	-2,0
- Ulkomaantoiminnot milj. mk	2 311,7	2 484,8	1 971,1	1 598,5	2 210,3
Kehitys %	-7,0	+26,1	+23,3	-27,7	+3,5
Taseen loppusumma milj. mk	4 097,9	4 501,6	4 457,8	4 575,1	5 364,3
Vieras pääoma % taseesta	51,1	54,1	53,2	53,6	61,3
Oma pääoma + varaukset % taseesta	48,9	45,9	46,8	46,4	38,7
Henkilöstökulut milj. mk	902,1	916,4	872,6	945,2	752,5
Henkilöstö keskimäärin	4 517	4 537	4 801	5 101	4 265
Vaihto-omaisuus milj. mk	733,0	739,8	771,5	749,8	874,1
Investoinnit milj. mk	329,0	248,5	211,9	279,1	194,2
Suunnitelman mukaiset poistot milj. mk	282,4	290,3	310,4	299,5	258,4

Valio - maitoa moneen makuun

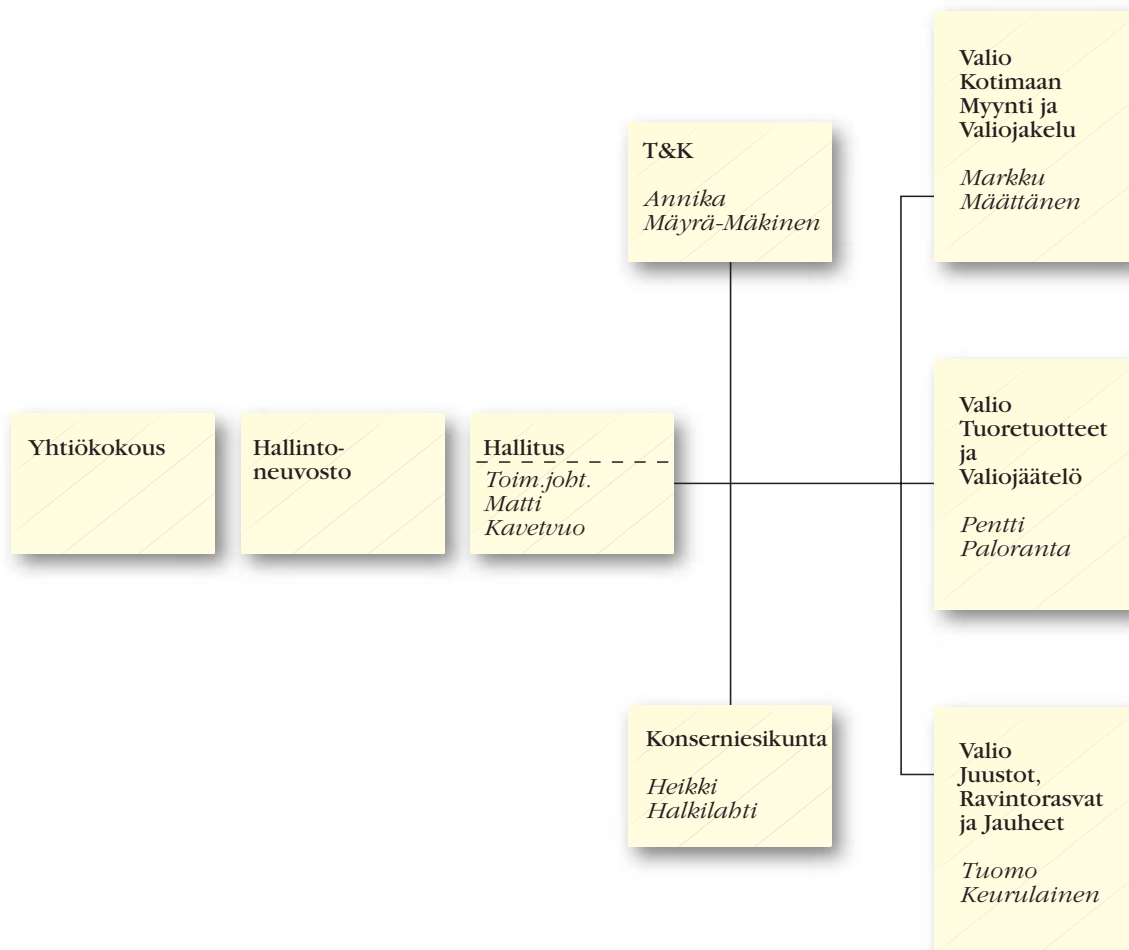
Valio on johtava suomalainen meijeriyritys. Se jalostaa ja markkinoi maitoa kotimaassa ja ulkomaille turvatakseen omistajilleen, noin 17 500 maidontuottajalle, mahdollisuuden harjoittaa elinkeinoaan. Maidontuottajat ovat jäseninä omissa meijeriosuuskunnissaan. Nämä 38 osuuskuntaa omistavat Valio Oy:n kaikki osakkeet.

Suomalaiselle kaupalle ja kuluttajalle Valio on toimintaansa ja tuotteitaan kehittävä yhteistyökumppani. Suomalaisen maidontuottajan tuottama huippulaatuinen maito jalostuu yli 20 tuotantolaitoksessa erilaisiksi maitovalmisteiksi, jotka Valio markkinoi, myy ja jakelee noutotukkuihin, kauppoihin, kioskeihin, ravintoloille, kouluille.

Valio on Suomen tunnetuimpia tuotemerkkejä. Valikoimissa on noin 800 tuotenimikettä. Tuotteiden pakkauskoot, rasvapitoisuudet, laktoosipitoisuudet yms. vaihtelevat kuluttajan toiveiden mukaan.

Valio tarjoaa hyvänmakuisia, luonnonläheisiä ja monipuolisia elintarvikkeita, tuoreena joka päivä.

Valio-konsernin organisaatio 1999

Toimitusjohtajan katsaus

Vuoden 1998 aikana Valio Oy:n toiminnan kannattavuus kääntyi kolmen suotuisan tuloskehitysvuoden jälkeen laskuun. Toimintaa vaikeutti liikesuhteen päätyminen Osuuskunta Maito-Pirkan ja Hämeen Osuusmeijerin kanssa, mikä merkitsi selvää pudotusta Valion jalostusmäärään ja vastaanotettuun maitoon. Kotimaan kiristynyt kilpailu nestemaitomarkkinoilla söi katteita, sateinen kesä verotti jäätelömyyntiä ja loppuvuodesta Venäjän talouskriisi lamautti viennin Venäjälle murto-osaan alkuvuoden määristä. Aivan vuoden lopussa alkoivat Venäjän kriisin heijastusvaikutukset näkyä Euroopan sisämarkkinoilla kysyntätilanteen ja hintatason heikkenemisenä.

Valio maksoi omistajaosuuksunnille maidosta viime vuonna 2,24 markkaa litralta. Tämä oli kolme penniä edellisvuotista alempi, mutta toiseksi korkein Euroopan unioniin liittymisen jälkeen. Valio on tähän saakka EU-jäsenyyden aikana kyennyt joka vuosi maksamaan maidosta liittymisneuvottelujen yhteydessä meijeriteollisuudelle asetettua tilityshintatavoitetta vastaavan tai tätä korkeamman hinnan.

Valion omistajakunnan vuosina 1993 - 94 tekemät ratkaisut Valion rakenteesta ja siihen liittyvistä liikesuhteista alkavat olla pääosin läpivietyjä. Erilaisten ylimenokauden vuokra- ja markkinointisopimusten jälkeen on Valion omistajiltaan vastaanottaman maidon osuus Suomen meijerimaitomäärästä jatkuvasti pienentynyt. Kun Valion hankintaosuus vielä 1993 oli 86 prosenttia maamme meijerimaitomäärästä, oli hankintaosuus viime vuonna 69 prosenttia. Kehitys on merkinnyt yhtiölle usean vuoden ajan sopeutumista lähes monopoliasemasta monopoliviseen kilpailuun, samalla kun yhtiön toimintavolyymi on jatkuvasti supistunut.

Sopeutuminen supistuviin jalostusmääriin on merkinnyt jo lähtötilanteessa olleen ylikapasiteetin jatkuvaa rationalisointia. Vuosina 1992 - 98 on valiolaisessa meijerikentässä suljettu yli 20 tuotantolaitosta. Tämän seurauksena Valio valmisti tuotteita viime vuoden lopussa 23 tuotantolaitoksessa 19 paikkakunnalla.

Kehitys on vaatinut huomion kiinnittämistä vientiin, samalla kun tuonti Suomeen on auennut ja kotimainen

kilpailu on kaventanut Valion kotimaan markkinaosuuksia. Kotimaassa on jatkuvasti rationalisoitu myynti- ja jakelutoimintoja tavoitteena tyydyttävät yksikkökustannukset.

Voimakkaasti muuttuneessa toimintaympäristössä on tutkittu useita erilaisia toimintastrategioita. Viime vuoden aikana Valion hallituksen keskeisenä hankkeena oli pitkälle menevän yhteistyömuodon valmistelu ruotsalaisen Arlan kanssa. Tämä runsaasti hallituksen ja yhtiön johdon voimavaroja sitonut hanke ei kuitenkaan johtanut omistajia tyydyttävään esitykseen, joten asia raukesi ainakin toistaiseksi.

Viime vuosina on Valiossa sijoitettu uusia voimavaroja markkinointiosaamiseen, tuotekehitykseen ja tietohallintoon. Tulokset ovat olleet monin osin rohkaisevia ja vahvistaneet Valion kilpailukykyä.

Alkaneena vuonna sekä Valion omistajat että henkilökunta joutuvat kohtaamaan hyvin vaativia haasteita. Viime vuoden loppukuukausina toiminta oli selvästi

tappiollista. Vaikeutuneeseen toimintaympäristöön onkin syytä sopeutua mahdollisimman ripeästi ja realistisesti. Siksi Valiossa pannaan toimeen muutamaa viime vuotta tiukempi rationalisointiohjelma, jonka tavoitteena on omalta osaltaan vahvistaa maidon tuottajahintaa maidontuotannolle epävarmassa muutosvaiheessa. Euroopan unionissa maatalouspolitiikka on Agenda 2000 -ohjelman myötä merkittävässä murroksessa, mikä lisää epävarmuutta ja sopeutumispaineita koko suomalaiseen maitotalouteen.

Uskon kuitenkin, että viime vuosina jatkunut ja vielä tulevinakin vuosina tarpeellinen, osin raskaalta ja näköalattomaltakin tuntunut rationalisointityö suomalaisessa meijeriteollisuudessa ja maitotiloillamme on väistämätön tie. Näiden vaikeiden ratkaisujen kautta rakennetaan senkaltaista kovaa perustaa, josta maitoalan tulevaisuutta Suomessa voidaan edelleen kilpailukykyisesti kehittää.

Kiitän kaikkia valiolaisia maidontuottajia ja henkilökuntaamme viime vuonna hyvin tehdystä työstä. Toivon kaikille rohkeutta, tarmoa ja yhteistyökykyä toimia suomalaisen maitotalouden hyväksi.

Matti Kavetvuo

HALLINTONEUVOSTO

	vuodesta	erovuorossa		vuodesta	erovuorossa
Seppo Hakola maanviljelijä, Kuortane puheenjohtaja	1994	1999	Antti Rauhamaa maanviljelijä, Kärkölä 21.4.1998 alkaen	1998	2000
Markku Heikkinen maanviljelijä, Tohmajärvi varapuheenjohtaja	1991	2000	Airi Raussi emäntä, Anjalankoski	1996	1999
Pertti Hahl maanviljelijä, Mikkelin mlk	1995	2001	Terttu Repo juustolatyöntekijä, Haapavesi henkilökunnan edustaja 1.1.1999 alkaen	1999	2001
Kari Harsia vastaanoton ohjaaja, Seinäjoki henkilökunnan edustaja	1996	2001	Pentti Santala maanviljelijä, Kauhajoki	1997	2000
Toivo Heikkilä maanviljelijä, Haapajärvi	1996	2000	Matti Siitonen maanviljelijä, Parikkala 21.4.1998 alkaen	1998	2001
Pertti Heinonen maanviljelijä, Oripää	1992	1999	Osmo Sikanen maanviljelijä, Joroinen	1991	1999
Eero Hiironen talousneuvos, Saarijärvi	1991	2001	Reino Tapani toimitusjohtaja, Turku	1992	2000
Eero Jukkara talousneuvos, Savitaipale 21.4.1998 saakka	1989		Juhani Väänänen maanviljelijä, Maaninka	1995	2001
Hannu Kainu maanviljelijä, Kyyjärvi	1997	1999			
Matti Karvo maanviljelijä, Rovaniemen mlk	1994	2001	HALLITUS		
Anneli Koponen vaatevaraston hoitaja, Vantaa henkilökunnan edustaja 31.12.1998 saakka	1996		Kari Inkinen maanviljelijä, Ruokolahti puheenjohtaja	1997	1999
Pekka Lestinen maanviljelijä, Sysmä 21.4.1998 alkaen	1998	2001	Tauno Uitto maanviljelijä, Tyrnävä varapuheenjohtaja	1996	2001
Eino Lumiaho maanviljelijä, Vihanti 21.4.1998 alkaen	1998	2001	Matti Kavetvuotoimitusjohtaja, Helsinki	1992	
Tapio Malmiharju maanviljelijä, Artjärvi	1996	2000	Juhani Hörkkö maanviljelijä, Koski Tl	1998	2000
Martti Nevalainen maanviljelijä, Valtimo	1994	1999	Esa Juntunen maanviljelijä, Vieremä	1998	2000
Paavo Niskanen maanviljelijä, Iisalmi 21.4.1998 saakka	1995				
Heikki Olkkonen maanviljelijä, Alavus	1988	1999	TILINTARKASTAJA		
Riku Ollikainen maanviljelijä, Lapinlahti	1981	2000	SVH Pricewaterhouse Coopers Oy, KHT-yhteisö, Helsinki Tauno Haataja, KTM KHT		
Esko Pohjala agronomi, Orivesi 21.4.1998 saakka	1992				

Hallituksen toimintakertomus 1.1.1998 - 31.12.1998

YLEISTÄ

Valio-konsernin tulos vuodelta 1998 ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 25 Mmk eli 159 Mmk pienempi kuin edellisenä vuonna. Pääsyyt tuloksen heikkenemiseen olivat liikesuhteen päättyminen Osuuskunta Maito-Pirkan ja Hämeen Osuusmeijerin kanssa ja sen myötä entisestään koventunut hintakilpailu kotimaan maitonemmarkkinoilla. Tulokset vaikuttivat merkittävästi myös jäätelönkulutuksen kannalta epäsuotuisa kesä sekä elokuussa alkanut Venäjän talouskriisi. Venäjän talouskriisi pudotti Valion tavanomaisen viennin Venäjälle murto-osaan alkuvuoden määrästä. Aivan vuoden lopussa alkoivat kriisin heijastusvaikutukset alentaa hintoja ja heikentää kysyntää myös muilla markkinoilla eri valmistajien pyrkiessä kompensoimaan Venäjän menetettyä vientiä.

Valio vastaanotti kotimaassa maitoa 1 587 miljoonaa litraa eli noin

3,4 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Valion kanssa maidonhankintasopimussuhteessa olevien omistajaosuuskuntien hankintaosuus kotimaan meijerimaitomäärästä pieni kaksiprosenttia edellisvuotisesta ja oli 69 prosenttia. Kaikkiaan Valio-konserni vastaanotti 1 728 miljoonaa litraa maitoa, jossa on mukana maidonhankinta Valion meijereihin USA:sta ja Virosta.

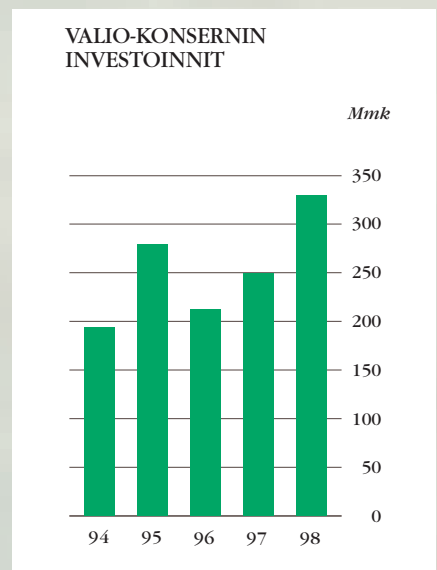
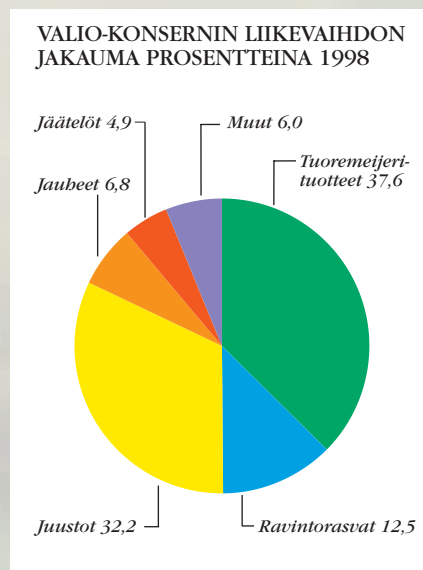
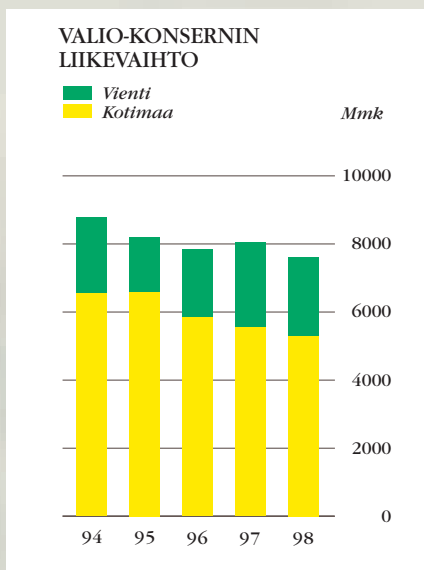
Liikevaihto kotimaahan laski viisi prosenttia. Juustojen, lastenruokien ja pakasteiden myynti sujui sekä edellisvuotista että suunniteltua paremmin. Myös nestemäisissä maitovalmisteissa ylitettiin tavoitteet. Ravintorasvojen markkinaosuus kasvoi, tuoretuotteiden, juustojen ja jäätelön markkinaosuudet pienivät jonkin verran.

Ulkomaantoiminnan liikevaihto pieneni seitsemän prosenttia. Nestemäisten maitovalmisteiden ja jauheiden vienti lisääntyi, kun taas muiden tuoteryhmien vienti väheni.

Valio Ravintorasvat ja Jauheet -liiketoiminta-alueen kannattavuus parani ja muiden heikkeni.

Maitoraaka-aineesta maksettiin osuuskunnille jälkitileineen 2,24 mk/l eli 3 penniä litralta vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Näin ollen vertailukelpoisella raaka-aineen hinnalla konsernin tulos ennen satunnaisia eriä olisi ollut 48 Mmk nyt tuloslaskelmasta ilmenevää huonompi.

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi marraskuussa 1998 valituksen, jonka Valio oli tehnyt kilpailuneuvoston määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevasta päätöksestä.

OSAKKAAT JA OSAKEPÄÄOMA

Osaksmäärä väheni tilikauden aikana sulautumisten myötä kuudella. Osakkaita oli tilikauden päättyessä 38.

Valio Oy:n kokonaan maksettu osakepääoma on 586 340 000 markkaa.

MUUTOKSET KONSERNIRAKEN- TEESSA

Kiinteistö Oy Kuivamaidon sulautuminen Valioon merkittiin kauppakisteriin elokuussa. Valio myi tilikauden aikana omistamansa osuuden VBF Trading S.A.:sta.

Valio International Belgium-Nordic Foods, Marco Casodost, Nordic Immo ja Vache Bleue fuusioituiivat joulukuussa Valio - Vache Bleue S.A.:ksi. Suomesta viedyn juuston liiketoiminta eriytettiin tilikauden aikana McCadam Cheese Co., Inc.:sta ja tätä liiketoimintaa varten perustettiin uusi tytäryhtiö Finlandia Cheese Co., Inc.

LIKEVAIHTO/KONSERNI

Konsernin liikevaihto oli 7 605 Mmk (8 056 Mmk). Kotimaan liikevaihto oli 5 293 Mmk (5 571 Mmk). Ulkomaantoiminnan (vientä Suomesta ja ulkomaiset tytäryhtiöt) liikevaihto oli 2 312 Mmk (2 485 Mmk).

LIKEVAIHTO/EMOYHTIÖ

Valio Oy:n liikevaihto oli 6 925 Mmk (7 303 Mmk). Kotimaan liikevaihto oli 5 291 Mmk (5 569 Mmk). Viennin liikevaihto oli 1 634 Mmk (1 734 Mmk).

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 329 Mmk (249 Mmk) eli 4,3 prosenttia (3,1 %) liikevaihdosta. Rakennuksiin ja maa-alueisiin investoitiin 61 Mmk. Kone- ja laiteinvestoinnit olivat 224 Mmk.

Osakkeisiin ja osuuksiin investoitiin 5 Mmk ja muihin pitkävaikutteisiin menoihin 39 Mmk. Konsernin nettoinvestoinnit olivat 301 Mmk (229 Mmk).

HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 4 517 henkilöä ja edellisenä vuonna 4 537. Henkilömäärät tilikauden päättyessä olivat 4 270 ja 4 331.

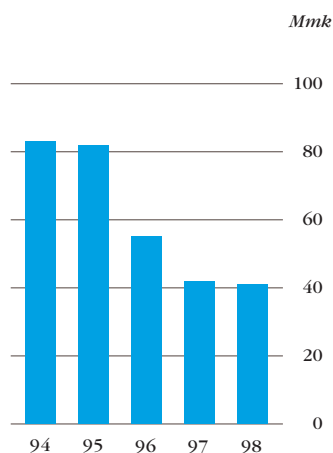
Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 4 073 henkilöä ja edellisenä vuonna 4 063. Henkilömäärät tilikauden päättyessä olivat 3 831 ja 3 868.

PALKAT

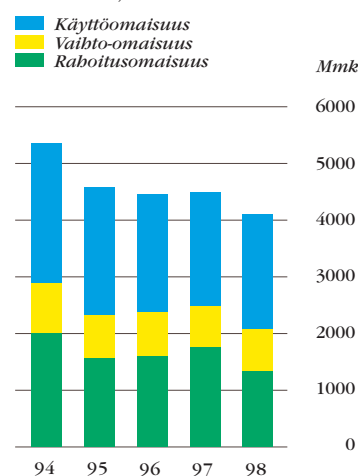
Konsernin hallitusten, hallintoneuvostojen ja toimitusjohtajien suoriteperusteiset palkat olivat 5 Mmk (7 Mmk). Muiden palkat olivat vastaavasti 671 Mmk (670 Mmk).

Valio Oy:n vastaavat luvut olivat 2 Mmk (2 Mmk) ja 601 Mmk (596 Mmk). Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta tai sitä varhempi osaeläke.

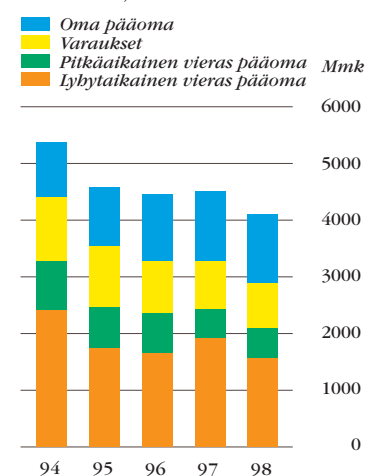
VALIO-KONSERNIN
NETTOKORKKOMENOT

VALIO-KONSERNIN TASEEN
RAKENNE, VASTAAVAA

VALIO-KONSERNIN TASEEN
RAKENNE, VASTATTAVAA

RAHOITUS

Konsernin ja emoyhtiön maksuvalmius säilyi koko tilikauden tyydyttävänä. Rahat ja pankkisaamiset sekä talletukset olivat tilivuoden päättyessä 639 Mmk, kun vastaava luku oli vuoden alkaessa 958 Mmk. Vaihtomaisuus oli tilikauden päättyessä 733 Mmk ja alussa 740 Mmk. Korolliset velat olivat tilikauden lopussa 683 Mmk ja alussa 772 Mmk. Näistä valuuttamääräisiä velkoja oli tilivuoden lopussa 143 Mmk ja alussa 264 Mmk. Nettorahoituskulut olivat 42 Mmk (33 Mmk) eli 0,6 prosenttia (0,4 %) konsernin liikevaihdosta. Nettokorkokulut olivat 41 Mmk (42 Mmk).

TULOS

Konsernin tulos ennen satunnaisia eriä on 25 Mmk (184 Mmk). Satunnaiset erät muodostuvat pääosin käyttöomaisuuden ja käyttöomaisuusosakkeiden myyntivoitoista sekä arvonkorjauksista. Suunnitelmanmukaisten ja tehtyjen poistojen erotus oli 51 Mmk (-56 Mmk). Tehdyt poistot ovat elinkeinoverolain sallimissa maksimeissa. Tilivuoden verot olivat 22 Mmk (54 Mmk). Tilikauden voitto on 59 Mmk (95 Mmk).

Emoyhtiön tulos ennen satunnaisia eriä on 43 Mmk (200 Mmk). Suunnitelmanmukaisten ja verotuspoistojen erotus oli 51 Mmk (-56 Mmk). Tilivuoden verot olivat 21 Mmk (53 Mmk). Tilikauden voitto on 66 Mmk (117 Mmk).

VUOSI 2000

Konsernin tietojärjestelmät on käyty läpi ja selvitetty vuosituhannen vaihteen ongelmakohdat. Järjestelmien tarkastus ja osa muutostöistä on meillä siten, että toimenpiteet ja niiden tarkastus suoritetaan loppuun hyvissä ajoin ennen vuoden 2000 vaihdetta.

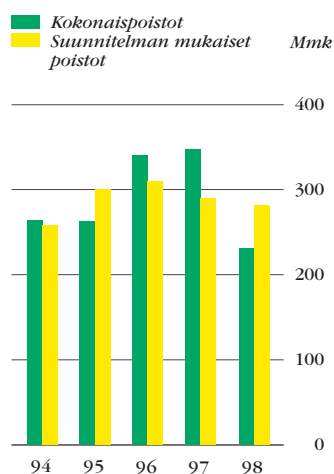
EURO

Valio ottaa euron käyttöön asiakkaiden ja maidontuottajien kanssa yhdenmukaisesti vuoden 2002 alusta. Tietojärjestelmien osalta muutokseen on varauduttu.

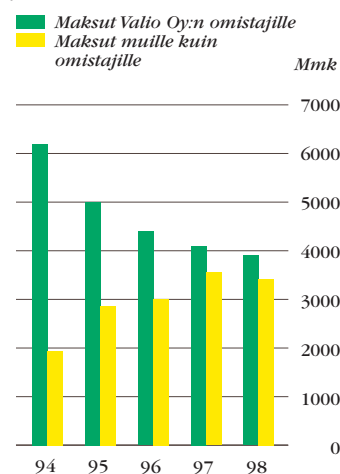
NÄKYMÄT VUODELLE 1999

Nestemaitojen hintakilpailu kotimaassa on edelleen vuoden 1999 alussa heikentänyt selvästi hintatasoa. Kun lisäksi sekä Venäjän viennin vaikeudet heijastusvaikutuksiin jatkuvat, ovat alkaneen vuoden tulos- ja tilityskyknäkymät edellisvuotista huonommat. Tämän takia Valiossa on käynnistetty kannattavuutta turvaavia erityistoimenpiteitä. Nämä kustannusrakenteen sopeuttamiseen tähtäävät rationalisointihankkeet tehdään vuoden 1999 aikana, mutta niiden vaikutus näkyy pääosin vasta vuonna 2000.

VALIO-KONSERNIN POISTOT

VALIO-KONSERNIN KULUJEN JAKAUMA

KONSERNIN TUOSLASKELMA

	1998	1997
Liikevaihto	7 604 947	8 055 544
Valmisteverastojen lisäys (+) / vähennys (-)	-5 507	-47 496
Liiketoiminnan muut tuotot	147 161	132 312
Muuttuvat kulut:		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	5 197 928	5 465 257
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-10 366	-149
Ulkopuoliset palvelut	123 727	112 683
Henkilöstökulut	535 209	538 601
Muut muuttuvat kulut	616 652	621 901
	-6 463 150	-6 738 293
Myyntikate	1 283 451	1 402 067
Kiinteät kulut:		
Henkilöstökulut	366 855	377 773
Vuokrat	62 054	66 687
Muut kiinteät kulut	505 183	450 497
	-934 092	-894 957
Käyttökate	349 359	507 110
Poistot		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	266 905	276 849
Liikearvon poisto	15 484	13 419
	-282 389	-290 268
Liikevoitto	66 970	216 842
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Osinkotuotot	3 706	2 744
Korkotuotot	24 537	31 755
Muut rahoitustuotot	8 610	12 389
Osuus osakkuusyritysten voitoista	-808	869
Korkokulut	-65 447	-73 974
Muut rahoituskulut	-12 741	-6 756
	-42 143	-32 973
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	24 827	183 869
Satunnaiset tuotot ja kulut:		
Satunnaiset tuotot	21 190	8 226
Satunnaiset kulut	-12 633	-94 609
	8 557	-86 383
Voitto ennen varauksia ja veroja	33 384	97 486
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	51 149	-56 370
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) / vähennys (+)	-2 837	124 122
Välittömät verot		
Tilikaudelta	-22 070	-54 047
Aikaisemmilta tilikausilta	-391	-16 035
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta	59 235	95 156
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-215	-155
Konsernin voitto tilikaudelta	59 450	95 311

Kaikki luvut 1 000 markkoina

KONSERNIN TASE

VASTAAVAA	31.12.1998	31.12.1997
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 582	6 127
Liikearvo	34 303	52 873
Muut pitkävaikutteiset menot	82 898	62 193
	123 783	121 193
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	75 915	76 366
Rakennukset ja rakennelmat	791 131	827 273
Koneet ja kalusto	845 005	812 541
Muut aineelliset hyödykkeet	16 716	19 927
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	65 077	61 097
	1 793 844	1 797 204
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkuusyritysosakkeet ja -osuudet	7 078	5 959
Osakkeet ja osuudet	90 091	80 671
Lainasaamiset	1 474	1 544
	98 643	88 174
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	139 744	129 752
Keskeneräiset tuotteet	88 059	83 996
Valmiit tuotteet / tavarat	501 310	518 682
Muu vaihto-omaisuus	3 851	7 330
	732 964	739 760
Saamiset		
Myyntisaamiset	551 342	637 604
Siirtosaamiset	123 146	124 225
Muut saamiset	34 854	35 075
	709 342	796 904
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Lyhytaikaiset sijoitukset	560 889	770 491
Rahat ja pankkisaamiset	78 443	187 921
	4 097 908	4 501 647

Kaikki luvut 1 000 markkoina

VASTATTAVAA	31.12.1998	31.12.1997
OMA PÄÄOMA		
Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	586 340	586 340
Muu sidottu oma pääoma	45 093	54 494
	<hr/>	<hr/>
	631 433	640 834
Vapaa oma pääoma		
Muu vapaa oma pääoma	519 065	482 388
Tilikauden voitto	59 450	95 311
	<hr/>	<hr/>
	578 515	577 699
VÄHEMMISTÖOSUUS	138	823
VARAUKSET		
Konsernireservi	3 704	7 108
Kertynyt poistoero	779 002	830 151
Vapaaehtoiset varaukset		
Muut varaukset	3 016	-
Pakolliset varaukset	7 540	10 322
	<hr/>	<hr/>
	793 262	847 581
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	321 297	396 473
Muut pitkäaikaiset velat	197 787	106 117
	<hr/>	<hr/>
	519 084	502 590
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	164 314	269 213
Saadut ennakot	4 735	17 486
Ostovelat	1 202 404	1 451 652
Siirtovelat	185 890	171 182
Muut lyhytaikaiset velat	18 133	22 587
	<hr/>	<hr/>
	1 575 476	1 932 120
	<hr/>	<hr/>
	4 097 908	4 501 647

Kaikki luvut 1 000 markkoina

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1998	1997
VAROJEN LÄHTEET		
Tulorahoitus		
Käyttökate	349 359	507 110
Rahoitustuotot	36 853	47 757
	386 212	554 867
Pääomarahoitus		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys	160 463	8 802
Oman pääoman lisäys	-	13 884
	160 463	22 686
	546 675	577 553
VAROJEN KÄYTTÖ		
Voitonjako	58 634	57 780
Rahoitus- ja muut kulut sekä verot		
Rahoituskulut	78 996	80 730
Satunnaiset erät, tuotot (-) / kulut (+)	-4 436	86 383
Verot	22 461	70 082
	155 655	294 975
Investoinnit	328 995	248 522
Käyttöomaisuuden muu muutos	-37 733	-18 375
Lainasaamisten lisäys (+) / vähennys (-)	-70	-344
Pääoman palautukset		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	143 969	205 652
Oman pääoman vähennys	9 401	-
Vähemmistöosuuden vähennys	470	9 145
	153 840	214 797
Pakollisten varausten lisäys (-) / vähennys (+)	2 782	-3 033
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (+) / vähennys (-)	-6 796	-31 722
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (+) / vähennys (-)	-406 642	+141 720
Lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäys (-) / vähennys (+)	+356 644	-268 987
	-56 794	-158 989
	546 675	577 553

Kaikki luvut 1 000 markkoina

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

	1998	1997
Liikevaihto	6 925 376	7 303 382
Valmisteverastojen lisäys (+) / vähennys (-)	15 759	-46 027
Liiketoiminnan muut tuotot	139 984	128 619
Muuttuvat kulut:		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	4 738 655	4 935 749
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-1 863	2 340
Ulkopuoliset palvelut	117 262	103 595
Henkilöstökulut	487 543	487 072
Muut muuttuvat kulut	577 526	577 297
	-5 919 123	-6 106 053
Myyntikate	1 161 996	1 279 921
Kiinteät kulut:		
Henkilöstökulut	324 318	321 753
Vuokrat	59 173	63 582
Muut kiinteät kulut	459 024	397 685
	-842 515	-783 020
Käyttökate	319 481	496 901
Poistot		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-250 867	-257 923
Liikevoitto	68 614	238 978
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Osinkotuotot	2 547	1 750
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	-	50
Veronhyvitystuotot	977	700
Korkotuotot	26 266	34 381
Muut rahoitustuotot	8 071	-
Korkokulut *)	-62 203	-70 544
Muut rahoituskulut	-924	-5 044
	-25 266	-38 707
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	43 348	200 271
Satunnaiset tuotot ja kulut:		
Satunnaiset tuotot	40 060	9 408
Satunnaiset kulut	-46 789	-91 218
	-6 729	-81 810
Voitto ennen varauksia ja veroja	36 619	118 461
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	51 143	-56 436
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) / vähennys (+)	-	123 627
Välittömät verot		
Tilikaudelta	-21 154	-52 985
Aikaisemmilta tilikausilta	-369	-16 000
Tilikauden voitto	66 239	116 667
*) Nettokorkokulut	35 937	36 163

Kaikki luvut 1 000 markkoina

EMOYHTIÖN TASE

VASTAAVAA	31.12.1998	31.12.1997
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 351	5 278
Muut pitkävaikutteiset menot	81 645	61 431
	87 996	66 709
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	72 567	69 745
Rakennukset ja rakennelmat	764 954	798 548
Koneet ja kalusto	804 505	762 702
Muut aineelliset hyödykkeet	348	336
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	64 221	59 486
	1 706 595	1 690 817
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	79 693	69 564
Tytäryhtiöosakkeet	190 727	342 696
Lainasaamiset	24 737	90 478
	295 157	502 738
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	129 415	125 318
Keskeneräiset tuotteet	88 023	72 341
Valmiit tuotteet / tavarat	389 489	388 166
Muu vaihto-omaisuus	3 851	7 330
	610 778	593 155
Saamiset		
Myyntisaamiset	484 273	584 216
Siirtosaamiset	114 312	97 323
Muut saamiset	35 682	41 165
	634 267	722 704
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Lyhytaikaiset sijoitukset	560 881	770 483
Rahat ja pankkisaamiset	37 851	129 185
	3 933 525	4 475 791

Kaikki luvut 1 000 markkoina

VASTATTAVAA	31.12.1998	31.12.1997
OMA PÄÄOMA		
Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	586 340	586 340
Vararahasto	35 580	35 580
	621 920	621 920
Vapaa oma pääoma		
Käyttörahasto	603 974	545 941
Tilikauden voitto	66 239	116 667
	670 213	662 608
VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	779 002	830 145
Pakolliset varaukset	7 540	8 350
	786 542	838 495
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	251 409	315 546
Muut pitkäaikaiset velat	131 715	106 299
	383 124	421 845
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	145 015	206 493
Saadut ennakot	1 427	1 593
Ostovelat	1 139 177	1 555 229
Siirtovelat	162 212	149 156
Muut lyhytaikaiset velat	23 895	18 452
	1 471 726	1 930 923
	3 933 525	4 475 791

Kaikki luvut 1 000 markkoina

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	1998	1997
VAROJEN LÄHTEET		
Tulorahoitus		
Käyttökate	319 481	496 901
Rahoitustuotot	37 861	36 881
	357 342	533 782
Pääomarahoitus		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys		
Rahoituslainojen lisäys	11 201	302
Osakaslainojen lisäys	82 669	-
	93 870	302
	451 212	534 084
VAROJEN KÄYTTÖ		
Osinko	58 634	58 634
Rahoitus- ja muut kulut sekä verot		
Rahoituskulut	63 127	75 588
Satunnaiset erät, tuotot (-) / kulut (+)	-29 150	81 810
Verot	21 523	68 985
	55 500	226 383
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Aineellisen käyttöomaisuuden lisäys	267 008	206 529
Osakkeiden, osuuksien ja aineettomien hyödykkeiden lisäys	60 967	43 393
Käyttöomaisuuden vähennys	-146 003	-17 873
Lainasaamisten vähennys	-65 741	-12 408
	116 231	219 641
Pääoman palautukset		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys		
Rahoituslainojen vähennys	160 209	133 099
Osakaslainojen vähennys	15 122	59 185
	175 331	192 284
Pakollisten varausten lisäys (-) / vähennys (+)	810	-2 785
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (+) / vähennys (-)	+17 623	-48 368
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (+) / vähennys (-)	-389 373	+166 728
Lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäys (-) / vähennys (+) *)	+416 456	-278 433
	44 706	-160 073
	451 212	534 084

*) Ilman pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhennyseriä

Kaikki luvut 1 000 markkoina

KONSERNIN JA EMOYHTIÖN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTEET

Konsernitilin päätös sisältää ne kotimaiset ja ulkomaiset tytäryhtiöt, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 % äänivallasta. Yli 50 % omistettuja kiinteistöyhtiöitä ei ole sisällytetty konsernitilin päätökseen. Mikäli ne olisi konsolidoitu, niillä ei olisi ollut vaikutusta konsernin vapaaseen omaan pääomaan.

Konsernitilin päätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti. Konsernitilin päätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäinen liikevaihto, sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, varastoihin sisältyvä sisäinen kate, käyttöomaisuuden sisäiset myyntituotot sekä keskinäiset saamiset ja velat.

Vaihto-omaisuus on arvostettu joko fifo-periaatteen mukaan laskettuun hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Käyttöomaisuuden poistoajat ovat arvioidun taloudellisen pitoajan mukaiset. Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu kuluksi sinä kautena, jona ne ovat syntyneet.

Ulkopuolisen vähemmistön osuudet konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu ja esitetty erikseen.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilin päätöserät on muutettu Suomen rahan määräisiksi konsernin tilikauden päättämispäivän Suomen Pankin keskipäivän. Näin syntynyt oman pääoman muuntoero on esitetty konsernin muussa sidotussa pääomassa. Suomalaisten konserniyhtiöiden valuuttamääräiset saatavat ja

velat on muunnettu Suomen rahan määräisiksi tilikauden päättämispäivänä Suomen Pankin keskipäivän.

Lisäksi konsernitilin päätökseen on otettu mukaan osakkuusyhtiöt, joista merkittävimmät on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä.

Liitetiedoissa esitetyt luvut ovat 1 000 markkina.

	KONSERNI 1998	1997	EMO 1998	1997
1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN				
Tuoremeijerituotteet	2 855 445	3 104 631	2 792 725	3 031 326
Ravintorasvat	953 815	1 001 358	952 695	987 530
Juustot	2 446 974	2 476 754	1 858 150	1 871 046
Jauheet	517 600	564 383	514 910	553 639
Jäätelöt	376 166	416 760	366 296	412 574
Muut	454 947	491 658	440 600	447 267
	7 604 947	8 055 544	6 925 376	7 303 382
2. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat	676 437	677 429	602 590	597 666
Eläkekulut	111 434	120 393	108 819	117 054
Muut henkilösivukulut	114 193	118 552	100 452	94 105
	902 064	916 374	811 861	808 825
Luontoisedut	7 682	7 733	7 550	7 624
	909 746	924 107	819 411	816 449
3. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT				
Liikearvo	15 484	13 419	-	-
Aineettomat oikeudet	870	735	740	611
Muut pitkävaikutteiset menot	17 317	17 893	16 948	17 321
Rakennukset ja rakennelmat	71 570	73 429	68 459	70 266
Koneet ja kalusto	173 608	180 537	164 703	169 710
Muut aineelliset hyödykkeet	3 540	4 255	17	15
	282 389	290 268	250 867	257 923

	KONSERNI		EMO	
	1998	1997	1998	1997
POISTOERON LISÄYS (-) / VÄHENNYS (+)				
Aineettomat oikeudet	-164	-109	-180	-128
Muut pitkävaikutteiset menot	-298	-6 360	-298	-6 376
Rakennukset ja rakennelmat	27 241	1 267	27 241	1 329
Koneet ja kalusto	24 367	-51 167	24 385	-51 254
Muut aineelliset hyödykkeet	3	-1	-5	-7
	51 149	-56 370	51 143	-56 436

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:	Vuosia
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	10
Liikearvo	5
Rakennukset ja rakennelmat	25
Koneet ja kalusto	10
Atk-laitteet ja -ohjelmistot	5
Kuljetusvälineet ja eräät kylmälaitteet	5

4. KONSERNIN SISÄISET RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot				
Osinkotuotot	-	-	-	50
Korkotuotot	-	-	3 159	6 343
Konserniyhtiöille suoritettavat rahoituskulut				
Korkokulut	-	-	3 699	4 922

5. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut muodostuvat seuraavista eristä:				
Osakkeiden luovutusvoitot	8 483	7 952	8 483	9 389
Osakkeiden arvonalennusten palautukset	9 553	-	9 553	-
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	2 915	-	-	-
Fuusiovoitto	-	-	22 605	-
Osakkeiden luovutustappiot	-250	-	-580	-
Konserniavustus tytäryhtiölle	-	-	-1 000	-
Rakennusten arvonalennus	-5 432	-1 892	-5 432	-
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennus	-	-	-40 000	-
Tuotantolinjan alaskirjaus	-5 606	-	-	-
Suomalaisten eliniän noususta ja laskuperuste-				
koron muutoksesta johtuva eläkevastuun				
maksaminen kertamaksuna	-	-81 346	-	-80 391
Eläkevaraus	-	-5 825	-	-5 825
Kilpailuneuvoston seuraamusmaksu	-	-5 000	-	-5 000
Muut satunnaiset erät	-1 106	-272	-358	17
	8 557	-86 383	-6 729	-81 810

6. VAPAAEHTOISTEN VARAUSTEN MUUTOS TUOSLASKELMASSA

Siirtymävaraus	-	123 627	-	123 627
Muu varaus	-2 837	495	-	-
Varausten muutos yhteensä				
lisäys (-) / vähennys (+)	-2 837	124 122	-	123 627

	KONSERNI 1998	1997	EMO 1998	1997
7. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS LISÄYS (-) / VÄHENNYS (+)				
Vuokrakuluvaraus +1 583 (emo) ja eläkevaraus -773 (emo)	2 782	-3 033	810	-2 786
8. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET				
81. KONSERNIYRITYKSET KONSERNIN OMISTUSOSUUS				
	Konsernin omistus- ja äänivalta osuus-%	Konsernin osuus omasta pääomasta		
Jäätelöyhtymä Oy, Helsinki	100,0	2		
N.V. Valio - Vache Bleue S.A., Belgia	100,0	46 294		
Frigo-Way S.P.R.L., Belgia	100,0	6 126		
Vache Bleue S.A.R.L., Ranska	100,0	2 013		
Pakkasukko Oy, Helsinki	100,0	11		
Smeds & Co Oy, Helsinki	100,0	179		
Tapila AS, Viro	98,7	4 407		
UAB Valio International, Liettua	100,0	-		
Valio Eesti AS, Viro	100,0	1 136		
Valio International (Poland) Ltd, Puola	100,0	11		
Valio International U.S.A. Inc., USA	100,0	81 577		
McCadam Cheese Co., Inc., USA	100,0	78 346		
Finlandia Cheese Co., Inc., USA	100,0	4 602		
Valio International Middle East (Holding) SAL, Libanon	90,0	725		
Finnish Dairy (Holding) SAL, Libanon	20,0	-		
Valio Sverige AB, Ruotsi	100,0	522		
Valiotekniikka Oy, Helsinki	100,0	1 174		
ZAO Valio St. Petersburg, Venäjä	100,0	608		
Asunto Oy Nastolan Maitotie, Nastola	100,0	5 407		
Asunto Oy Vuorikummuntie 9, Helsinki	98,5	2 718		
Kiinteistö Oy Hiirakkotie 6, Vantaa	100,0	792		
Kiinteistö Oy Pähkinämetsä, Vantaa	100,0	1 214		
Kiinteistö Oy Pähkinäpolku, Vantaa	100,0	794		
Kiinteistö Oy Ratastie, Janakkala	100,0	232		
Kiinteistö Oy Tehontie 31, Kouvola	100,0	2 302		

EMOYHTIÖN OMISTUSOSUUS

	Emoyhtiön omistus- osuus-%	Emoyhtiön omistamien osakkeiden			Viimeksi laaditun tilinpäätöksen voitto/tappio	
		kpl	nimellis- arvo	kirjan- pitoarvo		
Jäätelöyhtymä Oy	100,0	200		2	1	-
N.V. Valio - Vache Bleue S.A. *)	98,3	4 682	BEF	65 930	110 122	-8 840
Frigo-Way S.P.R.L.	0,0					82
Vache Bleue S.A.R.L.	0,0					-274
Pakkasukko Oy	100,0	150		1	1	-
Smeds & Co Oy	100,0	25		50	50	129
Tapila AS	98,7	4 211	EEK	6 401	2 411	-313
UAB Valio International **)	100,0	-		-	696	-176
Valio Eesti AS	100,0	15 000	EEK	1 500	2 452	-224
Valio International (Poland) Ltd	100,0	40	PZL	4	11	-
Valio International U.S.A. Inc.	100,0	1 000	USD	24 501	48 173	1 147
McCadam Cheese Co., Inc.	0,0					-2 084
Finlandia Cheese Co., Inc.	0,0					3 582
Valio International Middle East (Holding) SAL	90,0	1 278	USD	128	722	-530
Finnish Dairy (Holding) SAL	0,0					-
Valio Sverige AB	100,0	15 000	SEK	1 500	5 444	3
Valiotekniikka Oy	100,0	500		500	503	705
ZAO Valio St. Petersburg	100,0	29 010	RUR	2 901 000	3 177	-276
Asunto Oy Nastolan Maitotie	100,0	1 361		5 444	1 829	-
Asunto Oy Vuorikummuntie 9	98,5	2 325		2 462	9 988	-
Kiinteistö Oy Hiirakkotie 6	100,0	650		650	900	-
Kiinteistö Oy Pähkinämetsä	100,0	1 000		1 000	1 213	-
Kiinteistö Oy Pähkinäpolku	100,0	380		798	798	-
Kiinteistö Oy Ratastie	100,0	450		450	450	-
Kiinteistö Oy Tehontie 31	100,0	23 000		2 300	1 786	-
					190 727	

*) Konserniyhtiö Smeds & Co Oy omistaa loput 1,7 %

***) Esitetty vain maksettu osakepääoma

82. OSAKKUUSYRITYKSET

KONSERNIN OMISTUSOSUUS

	Konsernin ja emoyhtiön omistus- ja äänivalta osuus-%	Konsernin osuus omasta pääomasta
Creative Food Systems Ltd, Englanti	20,0	439
Pakastamo Oy, Helsinki	50,0	4 244
Suomen NP-Kierrätys Oy, Helsinki	25,0	25
Turengin Meijerikiinteistöt Oy, Janakkala	50,0	482
Yoplait Valio Nord AB, Ruotsi	50,0	1 365
Yoplait Valio Nord Oy, Helsinki	50,0	264
Kiinteistö Oy Teollisuusneliö, Haapavesi	39,0	260

EMOYHTIÖN OMISTUSOSUUS

	Emoyhtiön omistamien osakkeiden			Viimeksi laaditun tilinpäätöksen voitto/tappio
	kpl	nimellis- arvo	kirjan- pitoarvo	
Creative Food Systems Ltd	52 000	GBP 52 000	346	643
Pakastamo Oy	660	3 300	3 300	698
Suomen NP-Kierrätys Oy	10	10	25	-
Turengin Meijerikiinteistöt Oy *)	50	500	500	1
Yoplait Valio Nord AB	3 500	SEK 3 500	2 430	-2 130
Yoplait Valio Nord Oy	500	500	500	-473
Kiinteistö Oy Teollisuusneliö	1 875	188	188	40
			7 289	

*) Tilinpäätöshetki 31.8.1998 ja tilikauden pituus 12 kk

83. EMOYHTIÖN OMISTAMAT MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

	Omistus- osuus-%	Kpl	Nimellis- arvo	Kirjan- pitoarvo
Alma-Media Oyj, Helsinki	0,8	120 587	1 206	1 742
Finnair Oy, Vantaa	0,0	28 080	140	391
Lännen Tehtaat Oyj, Säskylä	5,0	324 552	3 246	7 664
Metsä-Serla Oyj, Espoo	0,2	250 750	2 507	3 092
Vakuutusyhtiö Sampo Oyj, Turku	0,0	9 348	47	387
Meijerien Keskinäinen Vakuutusyhtiö, Helsinki	-	100	10 000	10 064
Kiinteistö Oy Biocity, Turku	5,5	1 246	12	10 000
Huoneistoarvopaperit	-	-	-	28 043
Muut osakkeet, osuudet ja liittymismaksut	-	-	-	11 021
				72 404

	KONSERNI		EMO	
	1998	1997	1998	1997
9. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	8 226	14 557	7 633	6 350
Lisäykset 1.1. - 31.12.	1 874	1 290	1 813	1 283
Hankintameno 31.12.	10 100	15 847	9 446	7 633
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	-3 518	-9 720	-3 095	-2 355
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 582	6 127	6 351	5 278
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.				
Poistoeron lisäys 1.1. - 31.12.	180	128	180	128
Poistoeron vähennys 1.1. - 31.12.	-16	-19	-	-
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	628	464	669	489
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	163 780	134 442	155 820	132 806
Lisäykset 1.1. - 31.12.	37 911	23 075	37 192	23 034
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-29	-113	-29	-20
Vähennykset 1.1. - 31.12. *)	-10 641	-	-10 641	-
Hankintameno 31.12.	191 021	157 404	182 342	155 820
Kertyneet suunnitelmapoistot *)	10 641	-	10 641	-
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	-118 764	-95 211	-111 338	-94 389
Kirjanpitoarvo 31.12.	82 898	62 193	81 645	61 431
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.				
Poistoeron lisäys 1.1. - 31.12.	298	6 376	298	6 376
Poistoeron vähennys 1.1. - 31.12.	-	-16	-	-
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	17 658	17 360	17 658	17 360
*) Käytöstä poistuneet pitkävaikutteiset menot				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	74 299	76 369	69 745	69 776
Lisäykset 1.1. - 31.12.	3 718	506	3 718	478
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-2 102	-509	-896	-509
Kirjanpitoarvo 31.12.	75 915	76 366	72 567	69 745

	KONSERNI		EMO	
	1998	1997	1998	1997
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	1 687 786	1 670 613	1 630 423	1 611 023
Lisäykset 1.1. - 31.12.	51 500	25 819	44 501	24 582
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-17 183	-7 852	-9 637	-5 182
Hankintameno 31.12.	1 722 103	1 688 580	1 665 287	1 630 423
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	-930 972	-861 307	-900 333	-831 875
Kirjanpitoarvo 31.12.	791 131	827 273	764 954	798 548
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	316 826	318 095	316 826	318 155
Poistoeron vähennys 1.1. - 31.12.	-27 241	-1 268	-27 241	-1 329
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	289 585	316 827	289 585	316 826
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	2 511 573	2 363 640	2 342 961	2 200 929
Lisäykset 1.1. - 31.12.	224 376	163 047	213 997	150 279
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-15 795	-10 964	-7 461	-8 247
Hankintameno 31.12.	2 720 154	2 515 723	2 549 497	2 342 961
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	-1 858 433	-1 683 255	-1 744 644	-1 579 923
Kirjanpitoarvo 31.12.	861 721	832 468	804 853	763 038
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	495 501	444 332	495 470	444 209
Poistoeron lisäys 1.1. - 31.12.	16	51 261	-	51 261
Poistoeron vähennys 1.1. - 31.12.	-24 386	-93	-24 380	-
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	471 131	495 500	471 090	495 470
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus yhteensä	779 002	830 151	779 002	830 145
Kirjanpitoarvosta 31.12. tuotantokoneiden ja -kaluston osuus	682 151	633 372	645 702	592 704
10. KÄYTTÖOMAISUUDEN VEROTUSARVOT				
Maa- ja vesialueet	125 756	125 851	122 408	121 054
Rakennukset ja rakennelmat	515 888	512 213	489 710	483 193
Osakkeet ja osuudet				
Kiinteistötytäryhtiöt	18 347	22 969	18 347	22 969
Tytäryhtiöt	-	-	173 741	339 576
Muut yhtiöt	77 805	84 874	77 092	84 413
	96 152	107 843	269 180	446 958

Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

	KONSERNI 1998	1997	EMO 1998	1997
11. PITKÄAIKAIISIIN SIIJOITUKSIIN KUULUVAT OSAKKEET JA LAINASAAMISET				
Konserniyritykset				
Osakkeet	-	-	190 727	342 696
Lainasaamiset	-	-	24 199	89 916
 Osakkuusyritykset				
Osakkeet	-	-	7 289	5 364
12. SAAMISET, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MAKSETTAVIKSI YHDEN VUODEN TAI SITÄ PITEMMÄN AJAN KULUTTUA				
Myyntisaamiset	1 459	1 908	1 459	1 908
Muut saamiset	16 805	17 344	16 805	17 299
13. SAAMISET JA VELAT / KONSERNI- JA OSAKKUUSYRITYKSET				
Myyntisaamiset / konserniyritykset	-	-	35 283	56 671
Myyntisaamiset / osakkuusyritykset	-	-	315	-
 Muut saamiset / konserniyritykset	-	-	4 974	8 118
Muut saamiset / osakkuusyritykset	-	-	200	20
 Lyhytaikaiset ostovelat / konserniyritykset	-	-	4 706	160 483
Lyhytaikaiset ostovelat / osakkuusyritykset	-	-	953	1 932
14. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Osakepääoma 1.1.1998 / 1.1.1997	586 340	586 340	586 340	586 340
Osakepääoma 31.12.	586 340	586 340	586 340	586 340
 Muu sidottu oma pääoma / vararahasto 1.1.1998 / 1.1.1997	54 494	40 610	35 580	35 580
Konsernirakenteen muutos	-	8 540	-	-
Ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman kurssiero	-9 401	5 344	-	-
Muu sidottu oma pääoma / vararahasto 31.12.	45 093	54 494	35 580	35 580
 Vapaa oma pääoma				
Käyttörahassto 1.1. Lisäys	552 331	401 252	545 941	394 862
Edellisen tilikauden voitosta	58 033	151 079	58 033	151 079
Käyttörahassto 31.12.	610 364	552 331	603 974	545 941
 Edellisen tilikauden voitto	25 368	138 916	116 667	209 713
Osingonjako	-	-	-58 634	-58 634
Siirto käyttörahasstoon	-58 033	-151 079	-58 033	-151 079
Konsernin voitonjako	-58 634	-57 780	-	-
Edellisten tilikausien voitto	-91 299	-69 943	-	-
Tilikauden voitto	59 450	95 311	66 239	116 667
Vapaa oma pääoma 31.12.	578 515	577 699	670 213	662 608

	KONSERNI 1998	1997	EMO 1998	1997
15. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PITEMMÄN AJAN KULUTTUA				
Rahalaitoslainat	13 109	15 201	149	1 649
16. ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUMUKSET				
Omasta velasta				
Pantit	122 832	240 427	122 832	240 427
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	1 066 940	1 111 175	1 066 940	1 053 025
Konserniyhtiön velasta				
Takaukset	-	-	213 626	183 040
Muiden puolesta				
Takaukset	10 300	3 000	10 300	3 000
Muut omat vastuut				
Leasingvastuut	22 387	22 676	21 550	21 420
Eläkevastuu	561	650	-	-
Muut vastuut	-	-	88 039	101 326
Yhteensä				
Pantit	122 832	240 427	122 832	240 427
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	1 066 940	1 111 175	1 066 940	1 053 025
Takaukset	10 300	3 000	223 926	186 040
Eläkevastuu	561	650	-	-
Muut vastuut	22 387	22 676	109 589	122 746
	1 223 020	1 377 928	1 523 287	1 602 238

EMOYHTIÖN VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernitaseen mukainen vapaa oma pääoma taseen 31.12.1998 mukaan on 578 515 000 mk.
Emoyhtiön vapaa oma pääoma taseen 31.12.1998 mukaan on:

Käyttörahassto	603 974 036,76 mk
Tilikauden voitto	66 238 582,33 mk
<hr/> Yhteensä	<hr/> 670 212 619,09 mk

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 6 % osakkeen nimellisarvosta eli 1 200 mk osakkeelta	35 180 400,00 mk
siirretään käyttörahasstoon	31 058 182,33 mk
<hr/> Yhteensä	<hr/> 66 238 582,33 mk

Mikäli yhtiökokous hyväksyy edellä olevat ehdotukset, yhtiön oma pääoma on seuraava:

Oma pääoma	
Sidottu oma pääoma	
Osakepääoma	586 340 000,00 mk
Vararahasto	35 579 851,98 mk
<hr/>	<hr/> 621 919 851,98 mk

Vapaa oma pääoma	
Käyttörahassto	635 032 219,09 mk
<hr/> Oma pääoma yhteensä	<hr/> 1 256 952 071,07 mk

Helsinki 18.3.1999

Kari Inkinen

Tauno Uitto

Matti Kavetvuo
toimitusjohtaja

Juhani Hörkkö

Esa Juntunen

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Valio Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Valio Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa 66 238 582,33 markan suuruista voittoa emoyhtiössä ja 59 450 000 markan suuruista voittoa konsernissa, on laadittu kirjanpitolaissa ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätökseen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 18. päivänä maaliskuuta 1999

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Tauno Haataja
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Olemme tutustuneet tilinpäätökseen ajalta 1.1. - 31.12.1998 sekä tilintarkastuskertomukseen.

Puollamme tuloslaskelman ja taseen sekä konsernituloslaskelman ja konsernitaseen vahvistamista ja yhdyimme hallituksen ehdotukseen voiton käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa Seppo Hakola, Pertti Heinonen, Hannu Kainu, Martti Nevalainen, Heikki Olkonen, Airi Raussi ja Osmo Sikanen. Lisäksi hallintoneuvostoon on valittava uudet jäsenet eroa pyytäneiden Pertti Hahlin ja Reino Tapanin tilalle heidän jäljellä oleviksi toimikausikseen.

Helsingissä maaliskuun 19. päivänä 1999

Hallintoneuvoston puolesta

Seppo Hakola
puheenjohtaja

Tuotanto- ja tukipolitiikka

Suomen maidontuotannon maakiintiö oli 31. maaliskuuta 1998 päättyneenä kiintiövuonna 2 318,9 miljoonaa litraa. Maidon tuotanto alitti lievästi kiintiön ja oli kiintiövuonna 1.4.1997 - 31.3.1998 99,9 prosenttia kiintiöstä. Maakiintiö kasvoi kiintiövuoden 1998/99 aikana 6,2 miljoonaa litraa.

Viitemäärien ostoa ja myyntiä, johon ei liity peltöjen luovuttamista, toteutettiin hallinnollisen järjestelmän kautta 65 pennin litrahintaan. Tuottaja voi kuitenkin myydä puolet viitemäärästä vapaasti itse määräämällään hinnalla, jos hän myy toisen puolen hallinnollisen järjestelmän kautta. Vapaan kiintiökaupan litrahinnat vaihtelivat vuonna 1998 1,00 markasta 1,50 markkaan.

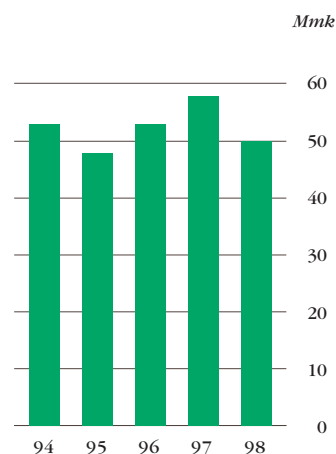

Kansallisista varoista rahoitettavaa siirtymäkauden tuotantotukea maksettiin huhtikuun alusta lukien A- ja B-alueella 42 penniä ja C-alueella 22 penniä maitokilolle. Edellisvuoteen verrattuna tuet olivat 3 - 11 penniä alhaisemmat. Tukea maksettiin tammi - maaliskuun aikana vähemmän kuin loppuvuonna, vaikka tukeen sisältyi kiintiöiden leikkaukseen liittyvä 2 pennin korvaus.

Maidon pohjoista tuotantotukea maksettiin C-alueella 0,32 - 1,65 markkaa kilolle huhtikuun alusta vuoden loppuun. Lisäystä edellisestä vuodesta oli 6 - 7 penniä maitokilolle. Myös pohjoinen tuotantotuki oli siirtymäkauden tuotantotuen tavoin tammi - maaliskuussa pienempi kuin huhti - joulukuussa.

Markan kurssi pysyi vakaana, joten maatalouskurssi ei muuttunut koko vuonna. WTO-sopimus aiheutti ongelmia maitovalmisteiden vientille alkuvuodesta. Vientituet jouduttiin poistamaan alle 21 prosenttia rasvaa sisältäviltä maidoilta, kermoilta ja hapanmaitovalmisteilta. Ennen tätä toimenpidettä oli näiden tuotteiden ja rasvaisen maitojauheen vientilupien myöntäminen keskeytetty useaan otteeseen. Muilta osin vientituet pysyivät joko ennallaan tai kasvoivat. Rasvattoman maitojauheen tukea lisättiin maailmanmarkkinatilanteen vuoksi kahteen otteeseen. Venäjän kriisin vuoksi lisättiin myös Venäjälle vietävien juustojen tukia.

VALIO-KONSERNIN
TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYS-
MENOT

Tutkimus ja tuotekehitys

Valion tutkimus- ja tuotekehitysmenot olivat vuonna 1998 50 miljoonaa markkaa eli 0,7 prosenttia konsernin liikevaihdosta. Tuotekehityskeskuksessa keskitytään pitkántähtäimen strategiaan kehitysprojekteihin ja toisaalta tarjotaan erikoisanalytiikkaa, asiantuntijapalvelua ja aistittavan laadun arviointia liiketoiminta-alueiden tuotekehityksen tarpeisiin.

Tutkimus- ja tuotekehityspalveluiden organisaatiota uudistettiin loppuvuodesta. Probioottisten bakteerien ja funktionaalissa tuotteissa käytettävien maidon ainesosien testauksessa tarvittavaa ravitsemusosaaamista vahvistettiin, kuten myös Valion vahvoihin alueisiin kuuluvaa maitohappobakteeriosaaamista. Prosessiteknologian projektit kehittivät sekä funktionaalisten tuotteiden uusia prosesseja että tuotannon kustannussäästöihin tähtääviä tekniikoita.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä perustettiin yksikkö, johon keskittiin Gefilus-tuotteissa käytettävän Lactobacillus GG -probioottibakteerin lisensiointi ja ulkomaisten LGG-asiakkaiden palvelu. LGG-sopimuksia on solmittu kaikkiaan 18 yrityksen kanssa ja vuoden aikana LGG:tä sisältäviä tuotteita tuli markkinoille kahdeksassa uudessa maassa. Lactobacillus GG -tutkimuksessa keskityttiin erityisesti lasten allergioita hoitavien vaikutusten selvittämiseen, josta on jo saatu positiivisia näyttöjä.

Erikoismikrobien tuottamiseen keskittyvän Tikkurilan tuotantoyksikön laajennus saatiin valmiiksi. Investoinnin ansiosta Tikkurilan tuotantokapasiteetti kaksinkertaistui. T101-antibioottitestin käyttö ja tuotanto kasvoi tasaisesti ja vienti lähialueille lisääntyi. Geeniteknisesti muunneltu T102-testi on vakiinnutannut Suomessa asemansa reittimaitojen pikatestauksessa.

Tekes on merkittävästi tukenut kehitystyötä ja lisäksi Valio on mukana neljässä EU-projektissa.

Valio Tuoretuotteet

Valio Tuoretuotteet -liiketoiminta-alue valmistaa ja markkinoi tuoretuotteita kotimaassa ja ulkomailla. Toiminta-ajatuksena on markkina-johtajana edistää omaa ja asiakkaiden liiketoiminnan menestymistä tarjoamalla kuluttajille ja asiakkaille kilpailijoita enemmän lisäarvoa tuotavia tuotteita kannattavasti ja kilpailukykyisesti.

Kotimaassa tuoretuotteita valmistettiin alkuvuonna 12 ja loppuvuonna 10 tuotantolaitoksessa. Liiketoiminta-alueen vastuulla olivat tytäryhtiöt Ruotsissa, Virossa ja Liettuassa.

Valio Tuoretuotteiden liikevaihto oli 3 036 miljoonaa markkaa, investoinnit 92 miljoonaa markkaa ja henkilöstöä keskimäärin 861.

Kaikissa meijereissä on sertifioitu ISO 9002 -laatujärjestelmä, joka laajennetaan koko liiketoiminta-alueen kattavaksi ISO 9001 -laatujärjestelmäksi. ISO 14001 -ympäristöjärjestelmiä rakennetaan kolmen jo sertifioitun toimipaikan lisäksi muillekin toimipaikoille.

Valio Tuoretuotteiden vahvuudet ovat tunnetuissa tuotemerkeissä, tuotteiden tuoreuden takaavassa kateamattomassa kylmäketjussa sekä asiakas- ja kuluttajälähtöisessä toiminnassa. Tärkeimmät tuotemerkit ovat Valio maito, Valio piimä, Valio jogurtti, Gefilus ja Tutteli.

Maidon kokonaiskulutus laski vuonna 1998 yli 2 prosenttia edellisestä vuodesta. Kulutuksen siirtymisen vähärasvaisiin tai rasvattomiin tuotteisiin jatkui. Valion maitojen myynti kotimaassa väheni kiristyneen kilpailun vuoksi.

Piimän kokonaiskulutus pysyi lähes ennallaan. Piimissä Valion markkinaosuus säilyi suurena, erityisesti Gefilus piimän ansiosta.

Kermojen kokonaiskulutuksen väheneminen johtui korvaavien tuotteiden osuuden kasvusta. Valio menetti markkinaosuuttaan ja myynti pieneni. Muiden ruoanvalmistustuotteiden myynti oli edellisen vuoden mukainen.

Valion jogurtteja myytiin hieman enemmän kuin edellisenä vuotena, vaikka kilpailu markkinoilla kiristyi uuden valmistajan myötä. Kokonaismarkkina kasvoi edelleen. Erityisen

hyvin menestyivät rasvattomat jogurtit. Yksi vuoden onnistuneimpia uutuustuotteita olikin rasvaton A jogurtti.

Vuoden alussa käynnistyi ranskalaisen Sodialin kanssa yhteisyritys Yoplait Valio Nord Oy hoitamaan Yoplait-tuotteiden markkinointia. Samanniminen yhteisyritys on vastannut Yoplait-tuotteiden markkinoinnista myös Ruotsissa.

Viilien kulutus ja myynti olivat edellisen vuoden tapaan selvässä laskussa jogurttien korvatussa erityisesti maustamattomia viilejä. Parhaiten viilituotteista menestyivätkin maustetut versiot, erityisesti Viilis.

Valmiista jälkiruoista hyvin menestyi lasten herkkuotuote Nami nami, jonka myynti ylitti odotukset. Aikuisten Fanny-merkkiset jälkiruokatuotteet jäivät tavoitteista. Erityisesti rahkajälkiruokamarkkinoille tuli uusia kilpailijoita, mutta kokonaismarkkina ei juuri kasvanut.

Maitopohjaisten lastenruokien kiistaton markkinajohtaja oli edelleen Tutteli, jonka kokonaismyynti kasvoi jonkin verran edellisestä vuodesta. Syntyvyyden lasku vähensi äidinmaidonkorvikkeen kysyntää, mutta käyttövalmiiden puurojen ja vellien kulutus lisääntyi selvästi.

Muita kuin maitopohjaisia juomia myytiin lähes sama määrä kuin edellisenä vuotena, vaikka erittäin kova hintakilpailu vähensi suurimman tuotteen, appelsiinimehun, myyntimäärää. Erilaisten lisäarvotuotteiden kuten Gefilus- ja Hedelmätarha-juomien myynti kasvoi selvästi. Myös Valion maahantuomien tuorepuristettujen Tropicana-mehujen myynti lisääntyi. Valmiiden marja- ja hedelmäkeittojen myynti kehittyi myönteisesti edellisten vuosien tapaan.

Tuotekehityksen tuloksena tuotiin markkinoille Valio kalsiummaito, jossa on 50 prosenttia enemmän kalsiumia kuin tavallisessa maidossa. Gefilus-tuotteiden voittokulku jatkui. Myynti kasvoi yli 30 prosenttia edellisestä vuodesta. Tärkeimmät uutuuDET olivat Gefilus rasvaton piimä ja Gefilus hedelmämehu viisi hedelmää. Ruoanvalmistustuotteiden merkittävin uutuuS oli Valio ruokakerma.

Jogurteissa Valiojogurtin uudet vuodenaikamaut saavuttivat suuren suosion. Lisäksi välipalatuotteisiin tuotiin Hillo-Viilis sekä Nami nami kerrosvanukas.

Mehumarkkinoille tuotiin täysmehuja WalkiCan-annospakkauksessa. Grandi-sarja laajentui muun muassa sokeroimattomalla versiolla. Hedelmätarhasta tuli tuoteperhe, kun kalsiumilla vahvistetun tuotteen rinnalle tuotiin monivitaminoitu versio. Marjakeittovalikoimassa sokeroimaton mustikkakeitto sai erinomaisen vastaanoton.

Valio Tuoretuotteiden tärkeimmät vientikohteet ovat Ruotsi, Venäjän luoteisosat ja Baltian maat. Näillä markkinoilla pyritään vahvistamaan Valio-merkkisten tuotteiden asemaa. Myynti hoidetaan osin Valion tytä-

yhtiöiden kautta ja osin suorana vientinä asiakkaille.

Valio vei vuonna 1998 tuoretuotteita Suomen lähialueille hieman enemmän kuin edellisellä vuotena. Tuoretuotteiden vienti Ruotsiin kasvoi Yoplait-jogurttien viennin alkamisen ansiosta. Vienti Suomesta Venäjälle väheni loppuvuoden aikana.

Virossa Valio Eesti AS jatkoi kasvuaan ja Tapila AS:n valmistamat Alma-tuotteet menestyivät hyvin.

Alma-tuoteperhettä laajennettiin muun muassa pussimaitoihin. Venäjän taloustilanne rasitti kuitenkin myös Tapilaa loppuvuoden aikana. Tilikauden aikana perustettiin Liettuaan tytäryhtiö UAB Valio International.

SUONENJOEN HILLOTEHDAS

Suonenjoen Hillotehdas valmistaa ja kehittää tuotteita ensisijaisesti Valion käyttöön. Tuotanto on keskittynyt maitovalmisteiden maustamisessa käytettäviin marja- ja hedelmävalmisteisiin sekä leipomo- ja suurkeit-tiöhilloihin ja -marmeladeihin, joissa Hillotehdas on markkinajohtaja Suomessa.

Tehtaan liikevaihto oli noin 108 miljoonaa markkaa, josta 11 prosenttia oli ulkoista myyntiä. Työntekijöitä oli keskimäärin 98.

Valio Juustot

Valio Juustot -liiketoiminta-alue valmistaa, kehittää ja markkinoi juustoja kotimaassa sekä valituissa ulkomaissa kohteissa. Liiketoiminta-alue käsittää kotimaan valmistuksen ja myynnin lisäksi Yhdysvaltojen ja Belgian tytäryhtiöt sekä Moskovan edustuston.

Valio Juustoilla on Suomessa seitsemän tuotantolaitosta. Näiden lisäksi Belgian tytäryhtiöllä Valio - Vache Bleuella on juustopakkaamo ja Yhdysvaltojen tytäryhtiöllä McCadamilla on tuotantolaitos ja pakkaamo. Toteutettavana olevaan rakennekehityssuunnitelmaan liittyen päätettiin lopettaa tuotanto Iisalmissa vuoden 1999 aikana ja jatkaa tuotantoa Toholommilla ja Äänekoskella toistaiseksi.

Valio Juustojen tuotantolaitoksissa Suomessa, Iisalmea lukuunottamatta, on ISO 9001 -standardin mukainen sertifioitu laatu järjestelmä, joka kattaa juustojen tuotekehityksen, valmistuksen ja markkinoinnin sekä liiketoiminta-alueen hallinnon Helsingissä. ISO 14001 -ympäristönhallintasertifikaatti on viidessä juustolassa ja järjestelmää laajennetaan vuoden 1999 aikana myös Toholommin tehtaalte sekä liiketoiminta-alueen hallintoon.

Valio Juustojen liikevaihto oli tytäryhtiöt mukaan lukien 2 457 miljoonaa markkaa. Liikevaihto oli lähes edellisen vuoden tasoa. Investoinnit olivat tytäryhtiöt mukaan lukien 79 miljoonaa markkaa. Merkittävimpiä investointikohteita olivat Lapinlahden, Vantaan ja Joensuun tuotantolinjojen kehittäminen. Henkilöstöä oli keskimäärin 1 150 henkeä, joista Suomessa työskenteli 860 henkeä.

Juuston kokonaismarkkinat Suomessa kasvoivat toimintavuonna määrältään lähes 5 prosenttia. Juuston kulutuksen tärkein segmentti, vähittäiskauppamyyni, lisääntyi arvoltaan 6 - 7 prosenttia. Valio Juustojen kotimaan myynti kääntyi myös

kasvuun. Voimakkaimmin kasvoivat erikoisjuustojen tuoteryhmät, ja erityisen voimakkaasti lisääntyi kevytjuustojen kysyntä. Näissä Valio Juustot ovat menestyneet hyvin: Polar 15 ja Oltermanni 17 ovat Suomen tunnetuimmat kevytjuustot. Tuotevalikoiman muutoksen ansiosta hinnat kehittyivät myönteisesti, mikä paransi juustonvalmistuksen kannattavuutta. Juustomarkkinaa kasvatti edelleen lisääntyvä tuonti, joka kattaa jo viidenneksen kokonaiskulutuksesta.

Kulunut vuosi oli ulkomaan toiminnassa ja myynnissä kaksijakoinen. Toisaalta länsivienti ja länsimarkkinoilla toimivat tytäryhtiöt kehittyivät vakaasti, toisaalta Venäjän elokuussa alkanut talouskriisi merkitsi juustojen kysynnän loppumista lähes kokonaan. Yhdysvaltojen juustomarkkinoiden hyvä hintataso edesauttoi Finlandia Swiss Cheesen aseman vahvistumista yhtenä johtavista tuontijuustoista, ja myös McCadamin entistä parempaa tuloskehitystä. Yhdysvalloissa liiketoiminnot jaettiin vuoden alkupuolella kahteen erilliseen tulosityksikköön: McCadam Cheese Inc. ja Finlandia Cheese Inc. Belgiassa markkinat olivat suhteellisen vakaat. Belgiassa kaksi tytäryritystä yhdistettiin ja toiminnot keskistettiin. Yhtiön nimi on muutosten jälkeen Valio - Vache Bleue S.A.

Venäjällä päätuotteita Violaa ja Oltermannia myytiin ennätysmäisesti, mutta elokuussa alkaneen talouskriisin seurauksena Valio Juustot on joutunut sopeuttamaan toimintojaan kysynnän heiketessä murto-osaan aiemmasta.

Valio Juustojen vahvuuksia ovat markkina- ja asiakaslähtöisyys, tulos-hakuisuus ja kansainvälinen juustosaaminen. Markkina- ja asiakaslähtöisyyden lisäämiseksi jatkettiin jo aloitettuja tuotemerkkien kehitysohjelmia. Tuotteistoa kehitettäessä kiinnitettiin erityistä huomiota kevyisiin tuotteisiin ja pakkauksiin. Tuoteryhmähallinnassa edettiin konkreettisiin asiakasprojekteihin. Valio Juustojen muun kehitystoiminnan painopisteinä olivat edelleen tuotannon kustannustehokkuus, toimintaprosessit, laaduntutto- ja toimituskyky.

Valio Ravintorasvat ja Jauheet

Valio Ravintorasvat ja Jauheet markkinoi, myy, valmistaa ja kehittää ravintorasvoja, jauheita ja lisäarvotuotteita markkinalähtöisesti ja kannattavasti koti- ja ulkomaisille asiakkaille.

Ravintorasvoja ja jauheita tuotettiin viidessä tuotantolaitoksessa. Tilivuoden aikana lopetettiin ravintorasvojen valmistus Lapinlahdella ja tuotanto keskitettiin Seinäjoelle. Jauheiden pienpakkaustoiminta Nastolassa päätettiin lopettaa ja siirtää se Lapinlahdelle heravalmistetuotannon yhteyteen. Valio luopui Sveitsissä toimivan tytäryhtiön VBF Trading S.A.:n omistuksesta.

Kaikissa tuotantolaitoksissa on ISO 9002 -standardin mukainen sertifioitu laatu järjestelmä. ISO 14001 -standardin mukainen ympäristön hallintajärjestelmä sertifioitiin Seinäjoen ja Haapaveden tuotantolaitoksiin.

Tilivuoden liikevaihto oli 1 467 miljoonaa markkaa ja jäi Venäjän myynnin alenemisen takia tavoitteesta 7 prosenttia. Liikevaihdosta 42 prosenttia oli kotimaan myyntiä, 58 prosenttia ulkomaan myyntiä.

Tilivuoden investoinnit olivat 41 miljoonaa markkaa. Tärkeimmät investoinnit kohdistuivat maitojauhe- ja ravintorasvalinjojen kehittämiseen vastaamaan paremmin asiakasodotuksia. Liiketoiminta-alueen palveluksessa oli keskimäärin 445 henkilöä, ja määrä väheni 18 hengellä.

Valio Ravintorasvojen tärkeimmät tuotemerkit ovat Voimariini, Voilevi ja Valio meijerivoi sekä ulkomailla Midnight Sun.

Kotimaan markkinoinnissa onnistuttiin vuonna 1998 hyvin. Erityisesti Voimariiniin ja Voilevin myynti lisääntyi. Myös Valio meijerivoi pystyi pitämään osuutensa kohtuullisesti. Kokonaisuutena Valion markkinaosuus vähittäiskaupan ravintorasvoista kasvoi. Uutuuksista Valio meijerivoi ja Voimariini HYLÄ-versiot menestyivät hyvin.

Kotimaan jauhekaupassa teollisuustuotteiden kilpailutilanne pysyi edelleen kireänä ja hintataso alhaisena. Maitojauheiden tuonti kasvoi, ja heravalmisteita käyttävä teollisuus siirsi tuotantoaan ja ostojaan ulkomaille. Vähittäiskauppatuotteista Valio maitojauheen määrät lisääntyivät edellisestä vuodesta.

Ravintorasvojen myynti ulkomaille pieneni edellisestä vuodesta 1,6 miljoonaa kiloa. Loppukesästä alkaneet vaikeudet Venäjän kaupassa hidastivat myynnin kasvua sekä kannattavampien tuotteiden myyntiä. Palavoin myynti lisääntyi edellisestä vuodesta. Markkinatilanteen muutos Venäjällä on vaikuttanut selkeästi myös EU:n sisämarkkinoiden ja vientimaiden varastomääriin sekä hintatasoon.

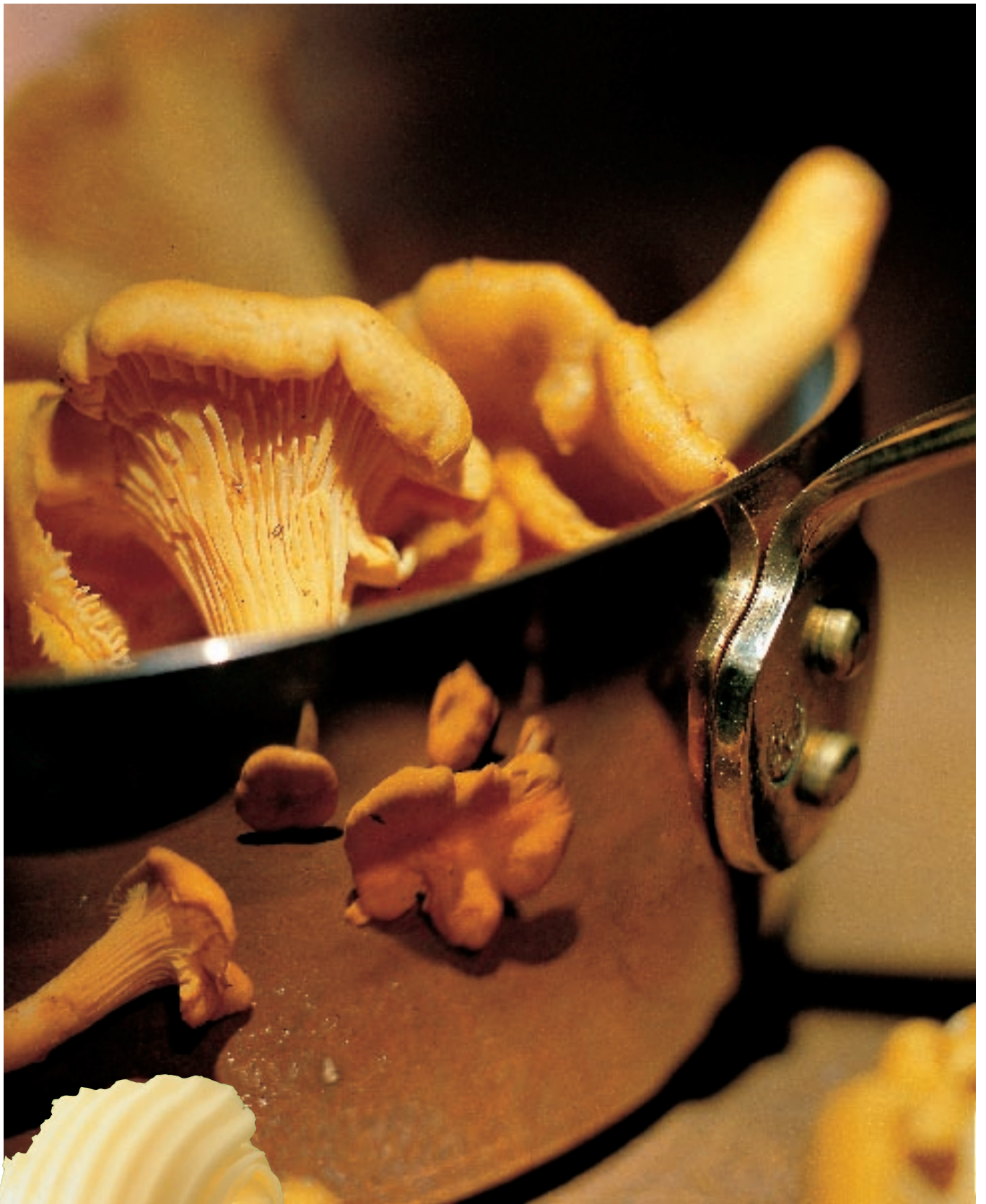
Jauhetuotteiden myynti ulkomaille lisääntyi 2,0 miljoonaa kiloa. Maitojauheen, Demi-jauheen ja laktoosin myyntimäärät pysyivät lähes edellisen vuoden mukaisina. Maitojauheen hinnat laskivat vuonna 1998 ja lähestyivät intervention tasoa. Uutena tuoteryhmänä markkinoille tuotiin maitopohjaiset seosjauheet.

Laktoosista oli sekä Euroopassa että maailmanmarkkinoilla runsaasti ylitarjontaa. Sen vuoksi hintataso heikkeni selvästi edellisestä vuodesta. Heraproteiinijauheiden kysyntä jatkui voimakkaana. Venäjän talouskriisin takia äidinmaidonkorvikkeiden myynti ei kehittynyt odotusten mukaisesti.

Uutuuksina markkinoille tuotiin erikoiskorvikkeet Soija-Tutteli ja Peptidi-Tutteli.

Startti-rehut säilytti hyvin asemansa vasikanruokamarkkinoilla.

Valiojäätelö

Valiojäätelö valmistaa jäätelöä ja markkinoi sitä kotimaassa ja lähialueilla.

Valiojäätelön liikevaihto oli 372 miljoonaa markkaa, investoinnit 10 miljoonaa markkaa ja henkilöstöä oli keskimäärin 235.

Valiojäätelön vahvuuksia ovat tunnetut, laadukkaat merkkituotteet, jäätelötuoteryhmän asiantuntemus ja monipuolinen valikoima. Valiojäätelö valmistetaan Turengissa, missä toiminnan kehittämisen painopiste on ollut tehtaan toimintalogiikan ja ohjauksen muuttaminen kysyntälähtöisemmäksi ja kustannustehokkaammaksi. Tuotannon, tuotekehityksen, markkinoinnin ja viennin kattava ISO 9001 -laatusertifikaatti Valiojäätelöllä on ollut vuodesta 1994.

Valiojäätelö säilytti asemansa kotimaan jäätelömarkkinan markkinajohtajana, vaikka markkinaosuus laski muutaman prosentin. Huono kesäsää heijastui suhteellisesti kilpailijoita enemmän Valiojäätelön myyntiin, jonka painopistealueita ovat jäätelön kerta-annokset ja irtojäätelö.

Vuositasolla jäätelön kulutus jäi 5 prosenttia edellisestä vuodesta, mutta jäätelömarkkinan arvo laski enemmän. Vastakkain onkin kaksi ääripään jäätelökesää - hellekesä 1997 ja sadekesä 1998. Vähittäiskaupassa myynti pysyi lähellä edellis-

vuoden tasoa, mutta putosi enemmän kioskeissa ja liikenneasemilla, missä jäätelö usein on heräteostos.

Puolet jäätelöstä myydään kesäsongin aikana. Kesä - elokuussa 1998 jäätelön kulutus oli 17 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna, ja arvossa mitattuna muutos oli vielä suurempi, sillä jäätelökauppa painottui entistä enemmän kotipakkauksiin. Huono kesä vaikeutti entisen kerta-annosten ja irtojäätelön myyntiä, jotka alan kannattavuuden kannalta ovat tärkeitä.

Kotipakkausten suhteellinen osuus kasvoi jo kolmatta vuotta peräkkäin. Kun vuonna 1995 kotipakkausten osuus myydystä jäätelöstä oli 43 prosenttia, oli osuus viime vuonna jo 53. Kesän 1998 myydyimpien jäätelötuotteiden TOP 10 -listan mukaan Suomen ostetuin jäätelö oli Valiojäätelö vanilja, kotipakkaus, 1 l. Kerta-annosten ykkössijaa piti Pingviini suklaa aiempien vuosien tapaan.

Jäätelömarkkinalle on vuosittaisen vaihtelujen ja sesonkipainotteisuuden ohella tunnusomaista tuotteen nopea uusiutuminen ja uu-

tuuksien runsas määrä. Valiojäätelön tuotteistosta runsas viidennes uusiutuu vuosittain. Keväällä 1998 Valiojäätelö toi markkinoille 27 uutuusjäätelöä ja syksyllä kuusi kotipakkausutuutta. Uutuudet menestyivät markkinoilla hyvin.

Valiojäätelön vienti suuntautui Vieroon ja Venäjälle. Viennin määrä aleni edellisvuotisesta, mihin vaikuttivat paikallisen jäätelön hintakilpailukyky ja laadun kehittyminen sekä Venäjän markkinan vaikeudet.

Venäjän markkinan ongelmat heijastuivat myös Valio Pietarin tytäryhtiöön, jonka liikevaihto jäi edellisvuotisesta syys - joulukuun alentuneiden vientimäärien vuoksi. Vienti-toimituksia oli kuitenkin koko ajan ja vuoden loppua kohti vienti vähitellen elpyi. Lappeenrannan terminaalista toimitetaan laajaa Valio-tuotteiden valikoimaa suoraan Pietarin ja Moskovan vähittäiskauppoihin.

Valio Kotimaan myynti

Valio Kotimaan myynti-liiketoiminta-alueen tehtävänä on toimia tuoteryhmälähtöisten liiketoiminta-alueiden yhteisenä myynti- ja jakeluorganisaationa sekä tuottaa eräitä markkinointiin liittyviä palveluja.

Tehtävän hoitamiseksi maa on jaettu yhdeksään myynti- ja jakelualueeseen, joissa tehtiin eräitä alueellisia muutoksia Helsingin maidonpakkaustoiminnan päätyttyä toukokuun lopussa.

Toimipaikat sijaitsevat Helsingissä, Turussa, Tampereella, Riihimäellä, Kouvolassa, Seinäjoella, Jyväskylässä, Joensuussa ja Oulussa sekä näiden lisäksi jakelutoimintaa on Rovaniemellä. Tampereella toiminta siirtyi meijerin yhteydestä kesäkuun alusta alkaen Lakalaivaan, jossa on tuoretuoteterminaali. Maidon pakkaamisen päätyttyä Helsingissä sinne jäivät päävarastot ja tuoretuoteterminaali.

Suurkeittiömyynnissä maa on jaettu kuuteen ja teollisuusmyynnissä kolmeen alueeseen. Riihimäen ja Helsingin myynti- ja jakelualueet yhdistettiin vuoden 1999 alussa.

Kotimaan myynnissä vähittäiskauppan myyntiorganisaatiota muutettiin 1. syyskuuta 1998 alkaen perustamalla uusi Asiakasyhteydet-yksikkö, johon keskitettiin niin valtakunnallisia kuin alueellisiakin asiakasyhteyksiä hoitavat henkilöt. Muutoksen ansiosta aluemyynnin ohjaus vastaa paremmin ketjuuntuneiden asiakkaiden tarpeita.

Kotimaan myynnin liikevaihto oli 5 080 miljoonaa markkaa, investoinnit 39 miljoonaa markkaa ja henkilöstön määrä keskimäärin 1 199. Henkilömäärä lisääntyi jonkin verran sisäisten siirtojen ja tilapäisesti aluemuutosten vuoksi.

Valio Viestin kautta Suomen Hiihtoliitto ja Valio ovat rakentamassa perustaa lasten hyvälle hiihtokunnolle. Kasvuikässä voi elämäntavoillaan vaikuttaa siihen, kuinka vahvat luut elämänsä varten saa.

Valio Viestin finaali hiihdettiin Lapinlahdella 1998.

Tuoretuotteiden markkinatilanne muuttui vuoden aikana oleellisesti uuden kilpailijan markkinoilletulon myötä. Näiden tuotteiden määrällinen myynti ylsi asetettuun tavoitteeseen, mutta hintataso laski merkittävästi. Pienen markkinaosuuden laskun ja kulutuksen vähenemisen johdosta kaikkien tuotteiden myynnin kokonaisuus oli neljä prosenttia edellisvuotta pienempi, mutta kaksi prosenttia tavoitetta suurempi. Edelleen jatkunut myynnin määrän väheneminen lisää jatkuvasti paineita kustannusrakenteen parantamiseen.

Toiminnan kehittämisessä painopistealueena olivat asiakaskannatta-

vuuteen, asiakas- ja kuluttajapalautteeseen sekä myynnin tehostamiseen liittyvät tietojärjestelmät sekä tilaus-toimitus-prosessin tehostaminen eri toimipaikoissa.

Erityisesti tuoretuotteissa kilpailutilanne jatkuu alkaneenakin vuonna erittäin kireänä uuden kilpailijan pyrkiessä kasvattamaan markkinaosuuttaan merkittävästi nykyisestä. Käydyissä sopimusneuvotteluissa Valion vahvat merkkituotteet, myyntiosaaminen, pitkäaikainen asiakassuhde ja toimitusvarmuus arvostettiin edelleen korkealle ja markkinaosuus näyttää säilyvän aiemmalla tasolla myös alkaneena vuonna.

HYVÄÄ RUOKAA VALION KOEKEITTIÖSTÄ

Valion Koekeittiö tuottaa uusia ruokaohjeita sekä suurkeittiöasiakkaille että kuluttajille. Ohjeita käytetään mainonnassa, ruokaohjelehtisissä, suurkeittiöasiakaslehdessä ja suoramainontakampanjoissa. Ruokavuosi on suurkeittiöasiakkaille tarkoitettu lehti, Kodin Ruokavuosi on ruokaohjekerho kuluttajille, joka julkaisee omaa ruokaohjelehteä neljä kertaa vuodessa. Molempien lehtien sisältö koostuu Valion Koekeittiössä kokeiluista ruokaohjeista.

Koekeittiö tuottaa kokeiltua tietoa Valion tuotteiden käytöstä ruoanval-

mistuksessa. Koekeittiö testaa tuotekehitysvaiheessa olevien maitovalmisteiden käyttäytymistä ruoanvalmistuksessa ja leivonnassa. Kokeissa selvitetään muun muassa tuotteiden hapon- ja lämmönkestävyyttä, miten juusto sopii kuorrukseen jne. Tarvittaessa kokeillaan ja verrataan valmiita tuotteita.

Koekeittiössä järjestetään ruoanvalmistuskursseja kaupan ja suurkeittiöiden henkilökunnalle sekä myös Valion omalle myyntihenkilökunnalle. Erityisen suosittuja ovat olleet koulutustilaisuudet, missä tehdään yhdessä ruokaa Valion tuotteista.

*Euromarket/Maximarket-
ketjun henkilökuntaa
juustokoulutuksessa.*

Valio Oy:n omistajat
31.12.1998

Osakkaan nimi	Kotipaikka	Osakkeita kpl à 20.000
Alavuden Osuusmeijeri	Alavus	102
Alueosuskunta Promilk	Lapinlahti	2 218
Etelän Maitokunta	Vihti	393
Evijärven Osuusmeijeri	Evijärvi	42
Hirvijärven Osuusmeijeri	Jalasjärvi	46
Hämeenlinnan Osuusmeijeri	Hämeenlinna	1
Härmän Seudun Osuusmeijeri	Alahärmä	82
Iisalmen Osuusmeijeri	Iisalmi	287
Kainuun Osuusmeijeri	Kajaani	898
Kangasniemen Osuusmeijeri	Kangasniemi	80
Kauhavan Osuusmeijeri	Kauhava	72
Kaustisen Osuusmeijeri	Kaustinen	1
Keski-Pohjan Juustokunta	Toholampi	1 271
Keski-Suomen Maitokunta	Jyväskylä	1 378
Kiuruveden Osuusmeijeri	Kiuruvesi	233
Koilliskuntain Osuusmeijeri	Salla	112
Kortesjärven Osuusmeijeri	Kortesjärvi	37
Kuusamon Osuusmeijeri	Kuusamo	265
Kyrönmaan Osuusmeijeri	Isokyrö	124
Laaksojen Maitokunta	Ylivieska	1
Lammin Osuusmeijeri	Lammi	113
Liperin Osuusmeijeri	Liperi	162
Nilsian Osuusmeijeri	Nilsia	288
Nurmeksien Osuusmeijeri	Nurmes	626
Osuuskunta Idän Maito	Joensuu	2 877
Osuuskunta Lapin Maito	Rovaniemi	584
Osuuskunta Maito-Aura	Turku	1 571
Osuuskunta Maitojaloste	Seinäjoki	2 588
Osuuskunta Maitokolmio	Toholampi	244
Osuuskunta Maitomaa	Suonenjoki	290
Osuuskunta Maito-Pirkka	Tampere	1 616
Osuuskunta Normilk	Jyväskylä	5
Osuuskunta Pohjolan Maito	Haapavesi	2 980
Osuuskunta Satamaito	Pori	348
Osuuskunta Tuottajain Maito	Riihimäki	7 250
Paavolan Osuusmeijeri	Ruukki	32
Tyrnävän Osuusmeijeri	Tyrnävä	1
Vieremän Osuusmeijeri	Vieremä	99
Osakkaita yhteensä 38 kpl		29 317
Osakepääoma yhteensä		586,34 milj. mk

Valio-konserni ja omistajameijerit

Liikevaihto ja henkilöstö 1998		
	Liikevaihto milj. mk	Henkilöstö 31.12.1998
Valio Oy	6 925	3 831
Valio Oy:n tytäryhtiöt		
McCadam Cheese Co., Inc.	441	173
Valio - Vache Bleue S.A.	326	102
Finlandia Cheese Co., Inc.	109	8
Valio Sverige AB	63	26
Valio Eesti AS	59	16
Tapila AS	38	57
VBF Trading S.A.	15	0
ZAO Valio St. Petersburg	14	29
Valiotekniikka Oy	13	25
Valio International Middle East SAL	0,1	1
UAB Valio International	0,1	2
Valio-konserni yhteensä	7 605	4 270
Omistajameijerit ¹⁾		373
Valioryhmä yhteensä		4 643

¹⁾ Valion kanssa markkinointisopimuksen solmineet osakasmeijerit ja hankintaosuuskunnat

Valio-konsernin osoitteita

Toimintakeskus
Meijeritie 6
PL 10
00039 VALIO
Puh. 01038 1121
Telekopio (09) 562 5068

LIIKETOIMINTA-ALUEET

VALIO KOTIMAAN MYYNTI

Meijeritie 6
PL 10
00039 VALIO
Puh. 01038 1121
Telekopio 010381 2209

Myynnin toimipaikat

Valio Helsinki
Meijeritie 6
PL 10
00039 VALIO
Puh. 01038 1121
Telekopio 010381 2631

Valio Joensuu
Meijerintie 1
80100 JOENSUU
Puh. 01038 1132
Telekopio 010381 5938

Valio Jyväskylä
Laukaantie 9
PL 177
40351 JYVÄSKYLÄ
Puh. 01038 1122
Telekopio 010381 3900

Valio Kouvola
Tehontie 31
PL 11
45201 KOUVOLA
Puh. 01038 1126
Telekopio 010381 4955

Valio Oulu
Kangaskontiontie 2
PL 351
90101 OULU
Puh. 01038 1128
Telekopio 010381 5606

Valio Riihimäki
Meijerintie 6
PL 116
11101 RIIHIMÄKI
Puh. 01038 1123
Telekopio 010381 4010

Valio Seinäjoki
Osmankatu 2 E
PL 97
60101 SEINÄJOKI
Puh. 01038 1127
Telekopio 010381 5150

Valio Tampere
Automiehenkatu 2
PL 60
33101 TAMPERE
Puh. 01038 1124
Telekopio 010381 4304

Valio Turku
Rieskalähteentie 70
PL 120
20101 TURKU
Puh. 01038 1125
Telekopio 010381 4752

VALIO JUUSTOT

Meijeritie 6
PL 10
00039 VALIO
Puh. 01038 1121
Telekopio 010381 2529

VALIO RAVINTORASVAT JA JAUHEET

Osmankatu 2
PL 337
60101 SEINÄJOKI
Puh. 01038 1127
Telekopio 010381 5171

VALIO TUORETUOTTEET

Meijeritie 6
PL 10
00039 VALIO
Puh. 01038 1121
Telekopio 010381 2539

VALIOJÄÄTELÖ

Meijeritie 3
PL 50
00039 VALIO
Puh. 01038 1121
Telekopio 010381 2509

VALIO OY:N TYTÄRYHTIÖT

Finlandia Cheese Co., Inc.
1140 Parsippany Blvd.
Parsippany, NJ 07054
USA
Puh. 990 1 973 316 6699
Telekopio 990 1 973 316 6609

McCadam Cheese Co., Inc.
PO Box 345/Annette Street 12
Heuvelton, N.Y. 13654
USA
Puh. 990 1 315 344 2441
Telekopio 990 1 315 344 7291

Tapila AS Laeva Meierei
Laeva vald
EE2463 Tartumaa
ESTONIA
Puh. 990 372 7 301 660
Telekopio 990 372 7 301 662

Valio Eesti AS
Karu 19/11
EE0001 Tallinn
ESTONIA
Puh. 990 372 6 313 275
Telekopio 990 372 6 268 620

UAB Valio International
Taikos pr. 90
LT-3031 Kaunas
LITHUANIA
Puh. 990 370 7 764 286
Telekopio 990 370 7 351 801

Valio International Middle East SAL
PO Box 90
1158 Jdeideh - Beirut
LEBANON
Puh. 990 961 1 885 531
Telekopio 990 961 1 884 568

ZAO Valio St. Petersburg
Vasiljevski Ostrov 18. linia d. 47
199178 St. Petersburg
RUSSIA
Puh. 990 7 812 325 8303
Telekopio 990 7 812 325 8545

Valio Sverige AB
PO Box 10094, Arenavägen 23
S-121 27 Stockholm-Globen
SVERIGE
Puh. 990 46 8 725 5150
Telekopio 990 46 8 725 5151

Valiotekniikka Oy
Meijeritie 4
PL 122
00371 HELSINKI
Puh. 01038 1172
Telekopio 010381 2959

Valio - Vache Bleue S.A.
Grand Route 552
B-1428 Lillois-Witterzee
BELGIUM
Puh. 990 32 6789 4946
Telekopio 990 32 6721 8215

